HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

Bu sabah gelen haberler 3 üncü sayfada bulacaksınız

Son Posta

Sene 11 — No. 3912 | Yazı işleri telefonu : 20203 | CUMA 20 HAZİRAN 1941 | İdare işleri telefonu : 20203 | Fiatı 5 kuruş

Türk - Alman dostluk muahedesi her tarafta ehemmiyetle karşılandı

Musaddak nüshalar Temmuz içinde Berlinde teati edilecek

Yeni muahedenin tasdikına dair lâyiha bugün Meclise veriliyor

Londra ve Berlinde akisler

Haber Berlinde bir bomba gibi patladı

150 yabancı gazeteci Berlinde Hariciye Nezaretine fevkalâde bir toplantıya çağırıldı

Dostluk paktının imzası Almanyada harbin ilânındanberi en büyük heyecanı tevlid etti

İngiliz matbuatı ne diyor?

Ankara 19 (Hususi) — Türk - Alman dostluk muahedesinin tasdikına dair Hariciye Vekâletinde hazırlanan lâyihayı hükûmet yarın Meclise takdim edecektir. Lâyiha ve merbutu anlaşma Hariciye Encümeninden geçtikten sonra kısa bir zamanda Meclis umumi heyetine sevkedilecektir.

Muahedenin musaddak nüshalarının Berlinde teatisi Temmuzun ilk haftasında yapılacaktır.

Almanyada akisler

Berlin 19 (A.A.) — Hususî muhabirimiz bildiriyor:

Türkiye ile Almanya arasındaki dostluk paktının imzası, Almanyada, harbin ilânından beri en büyük heyecanı tevlid etmiştir. Haber, dün akşam Berlinde bir bomba gibi patlamış, pek büyük bir hızla derhal yayılmış ve Almanya ile Sovyetler arasındaki paktın imzasının tevlid ettiği heyecandan çok daha büyük bir heyecan doğurmuştur.

(Devamı 3 üncü sayfada)

Başmuharrirler ne diyorlar?

Falih Rıfkı Atay, Ahmed Emin Yalman, Zekeriya Sertel, Yunus Nadi

Falih Rıfkı Atay

Ulus Başmuharriri

Almanya ile dün akşam saat 21,15 tenberi yeniden lost olmakta veya eski bir dostluğu tamir etmekte değiliz. Doğrudan doğruya Almanya ile bizim aramızda esasen bir ihtilâf yoktu.

Büyük elçi Fon Papen bu muahede ile, «yeni nizam politikasının gayelerine aid muvakkat suitefehhümlerin» zail olduğuna işaret etmiştir.»

Muharrir Türkiyenin harbin başlangıcındanberi olan siyasetini izah ettikten sonra makalesine şu suretle nihayet vermektedir:

«Millî hürriyet, millî hak ve millî istiklâl tamamlığı içinde Türk sulhunu koruyan bu vesika, memleketimizde lâyık olduğu takdiri bulduğu kadar, memleketimiz sulhunun istikrarı menfaatleri aleyhinde olmayanlarla, Türkiye iktidarının başında bulunan Millî Şefle hükûmetinin dürüst siyasetine itimad edenler dahi ona hakikî değerini vermekte tereddüd etmiyeceklerdir.»

(Devamı 2 nci sayfada)

Dünya radyoları diyorlar ki

İngiliz radyosu:

İngiliz radyosu Türk - Alman dostluk muahedesinin Türk - İngiliz dostluğunu ihlâl etmediğini, Türkiyenin İngiltere ile ittifakına ve taahhüdlerine sadık kaldığını, bunun muahede metninde dahi tasrih edildiğini söyledikten sonra Alman orduları Türkiyeyi tazyik edecek bir vaziyete geldikleri günlerde dahi Ankaranın taahhüdlerinden inhiraf eylemediğini hatırlatmıştır.

Alman radyosu:

Alman radyosu bütün emisyonlarında muahedenin metnini ve Hariciye Vekilimizle Alman büyük elçisinin beyanatlarının metinlerini neşrederek çok

(Devamı 5 inci sayfada)

Millî Şefin B. Hitlere hususî bir mektubu

Berlin, 19 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Führer yeni başvekâlet binasında bugün öğleden sonra Türkiye büyük elçisi B. Geredeyi kabul etmiştir.

Büyük elçi Führere Türkiye Reisicümhuru İsmet İnönü'nün şahsî bir mektubunu tevdi etmiştir.

Kabulde Alman hariciye nazırı B. Von Ribbentrop ta hazır bulunmuştur.

Finlandiya yeniden asker topluyor

Müdafaa tedbirleri alındı

Aaland adaları Fin - Sovyet komitesi mesaisini tatil etti

İngilizler 3 Fin vapurunu tevkif ettiler

Helsinki, 19 (A.A.) — D. N. B. bildiriyor:

Finlandiya istihbarat ajansının bir tebliğine göre Finlandıya emniyetini korumak için diğer bitaraf devletler gibi müdafaa tedbirlerini takviye etmek üzere tedbirler almış ve fevkalâde manevralar yapacak olan ihtiyatları silâh altına çağırmıştır.

(Devamı 3 üncü sayfada)

[Düşünceler]

İlk defa olarak...

İsviçreli bir âlim geçenlerde devlet azalığına seçilmişti. Bu münasebetle söylediği ilk nutukta memleketinin cihan sarsan fırtına ortasındaki mevkiine temas etti. Cümle aynen hatırımızda değil:

— Mağlûb Fransa dostluğumuzdan hiçbir şey kaybetmedi. Almanya ile münasebetimiz ise her zamankinden daha dostçadır. Bir eli şarkta, bir eli garbde, ayni hürmeti gösterea tek devletiz, demişti.

Muhterem devlet azası müsaade ederse Türkiyenin ismini de bir başka şekilde, büsbütün başka ehemmiyette İsviçreninkine ilâve edelim.

Bugün radyoyu açınız. İki ölüm diyarından geçerek gelen rüzgârda bize ulaştığı zaman müstesna bir yumuşaklık vardır. İçinde Türk kelimesinin yer aldığı her cümleyi mutlaka hürmetle dolu buluyoruz.

Eğilen hakaret görür. Korkan zelildir. Hürmeti görüşü derin, sözü samimî, bileği kuvvetli olan toplar.

Bin yıllık tarihimiz var, yekdiğerine düşman iki âlemden ayni hürmeti ilk defa olarak görüyoruz.

Ç. U.

Şamdan bir manzara

Suriyede ileri harekâtı

İngilizler Şama giriyorlar

Berut bir gecede üç defa bombalandı

Kudüs 19 (A.A.) — Askerî sözcü Safed - Şam yolu üzerinde bulunan Kuneytra'nın zaptedildiğini teyid etmiştir. Müttefik kuvvetler

(Devamı 3 üncü sayfada)

AFRİKADA HARB

İngilizler ilk hareket mevzilerine çekildiler

200 İngiliz tankı muharebe harici edilmiş

Londra 19 (A.A.) — Salâhiyetli bir menbadan öğrenildiğine göre garb çölündeki İngiliz

(Devamı 3 üncü sayfada)

Askerî vaziyet

Romanya ve Finlândiyadaki hazırlıkların sebebi ne?

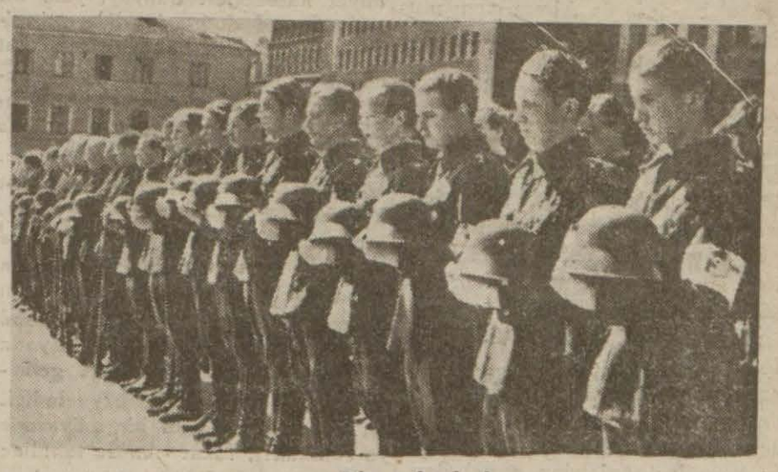

Fin askerleri

Muhtelif harb sahnelerinden son gelen haberler, gerek Suriye ve gerek şimali Afrikada askerî faaliyetin sakinleştiğini gösteriyor.

(Devamı 2 nci sayfada)

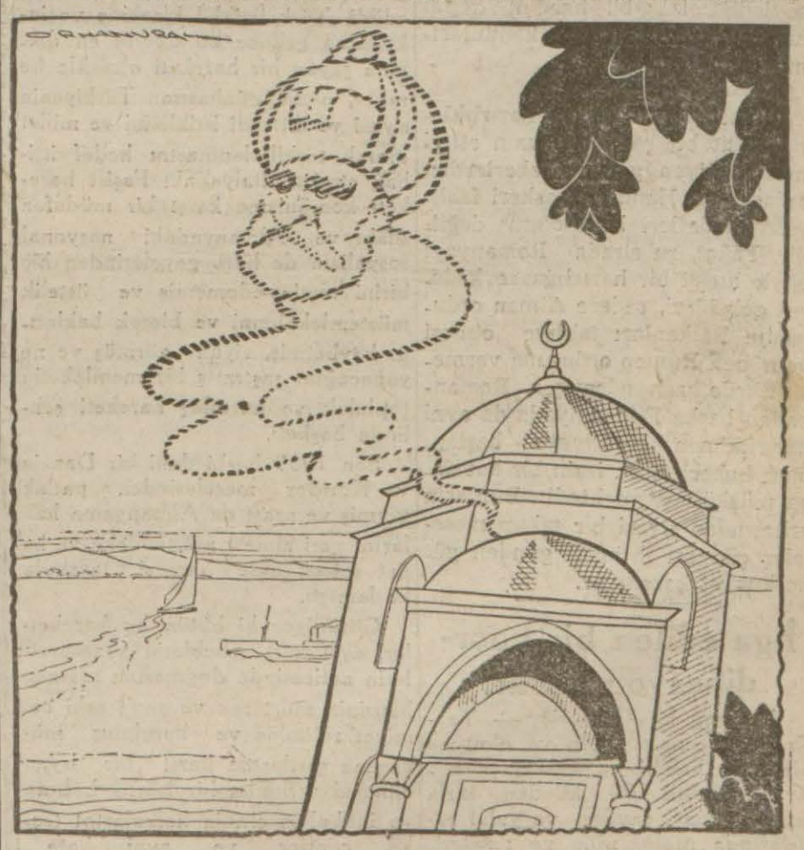

Barbaros türbesinin önü açılıyor. — Gazetelerden —

Barbarosun ruhu — Hele şükür, dört yüz sene sonra tekrar denizi görebildim!

Amerikada hazırlık

Bahriye Nazırının emri yevmisi

İhtiyatlara "hazır„ bulunmaları bildirildi

Ticareti bahriye sübayları donanma faaliyetine çağırılacaklar

Albay Knox

Vaşington, 19 (A.A) — Bahriye nezareti bütün bahriye ihtiyatlarına hitaben neşrettiği bir emri yevmide «hazır» bulunmalarını bildirmiştir.

Harb filosu ihtiyatları henüz hizmete çağırılmamışlardır.

Bahriye nezareti ticaret filosunun genişletilmesi için icab eden mürettebatın temini için de adam

(Devamı 3 üncü sayfada)

Bugün:

Değişen dünya: Millî inkılâblardan dünya inkılâbına
YAZAN
Ahmed Hamdi Başar

Edebiyat: "Bir yazın tarihi„
YAZAN
Halid Fahri Ozansoy

(2 nci sayfamızda)

Askerî vaziyet

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Fransızların Marciayun üzerinden yaptıkları yarma hareketi, Filistin hududuna kadar ilerlemiş, fakat, kâfi kuvvetlerle yapılamadığı için daha ileri gidememiştir. Bugünkü vaziyette Fransızlar, Berut ve Şam üzerine ağır basmakta olan İngiliz kuvvetlerinin yanlarını ve gerilerini tehdid edebilir bir cep vücuda getirmiş bulunuyorlar. Bu cebi genişletmek üzere Fransızların ikinci bir taarruz tecrübesi daha yapmaları mümkündür. Böyle bir hareket yapmaya muvaffak oldukları takdirde İngiliz cephesini sarsmaya muvaffak olabilirler. Aksi halde, Fransızların elde etmiş oldukları muvaffakiyet, muvakkat bir zaman için Şam ve Berut üzerindeki tazyikleri durdurmaktan zaman kazanmaktan ibaret kalır.

★

Şimalî Afrikadaki muharebeye gelince, her iki tarafın neşrettikleri resmî malûmattan sarahaten anlaşıldığına göre, İngilizler, ciddi hazırlıklardan sonra büyük bir kuvvetle Alman - İtalyan cephesine karşı bir sürpriz yapmak istemişler, fakat, muvaffak olamamışlardır.

İngiliz başkumandanlığını böyle sürpriz tecrübesine sevkeden sebebler malûmdur; bundan evvel yalnız İtalyanlara karşı Sidi Barrani üzerinden yaptıkları sürpriz, çok mükemmel bir muvaffakiyet temin eylemişti. Zaten, bu muharebenin bütün cereyanı arasındaki hâdiselerle gördük ki birer müteharrik ve küçük istihkâm halinde bulunan tanklarla yapılan yarma hareketleri, bilhassa bu hareketler sürpriz şeklinde vukua geldiği takdirde, daima iyi neticeler vermektedir.

Eğer İngilizlerin bu defa yaptıkları taarruz muvaffak olmamışsa, bunun sebeblerini ya hareketlerine tam bir sürpriz mahiyeti verememiş, yahud giriştikleri teşebbüse kâfi kuvvetler tahsis edememiş bulunmalarında aramak lâzımdır.

Alman kaynaklarının verdikleri haberlere göre İngiliz ordusu, üç gün devam eden bu korkunç tanklar mücadelesinde ağır zayiata uğramış görünüyor. Bu zayiat bu derecede ağır olduğu takdirde acaba, bu defa da Almanların mukabil bir taarruz yapmaları ihtimali varid olmaz mı?

Fikrimize göre, böyle bir hareket sade mümkün değil, ayni zamanda muhtemeldir. Esasen İngilizlerin yapmış oldukları taarruz da, tıpkı bundan evvel Graziani ordusuna karşı yaptıkları hareket gibi, düşmandan daha evvel harekete geçmek ve onun sürprizini kabul etmektense kendi teşebbüsünü ona kabul ettirmek fikrinden ileri gelmiş olsa gerektir. İngilizler, Sollum cephesinde Almanların boş oturmayıp bir taarruz hazırladıklarına vâkıf bulunuyorlardı; kendileri onlardan evvel davranmayı tercih ettiler.

Şimalî Afrikada mevsimin harekâta müsaid olmadığı aşikâr bulunmakla beraber, geçen gün de söylediğimiz gibi, harbin kendi kanunu, mevsimlerin kanunlarının üstündedir.

★

Romanyadaki askerî hazırlıkların kesif bir şeklide devam ettiği mütemadiyen gelen haberlerden anlaşılıyor. Henüz bu askerî faaliyetin hedefleri belli olmuş değildir. Fakat, şu sırada Romanyayı böyle ateşli bir hazırlığa sevkedecek sebebleri, sadece Alman ordusunun Balkanları tahliye etmesi ve nöbeti Rumen ordusuna vermesi fikrile izah edemeyiz. Romanyadan başka Finlandiyada da ayni hazırlıkların görülmeye başlanması haberleri bu izahı bir kat daha müşkülleştirmektedir. Bunların arkasından siyasî bir takım meseleler çıkması ihtimali günden güne kuvvet kazanıyor.

İlga edilen bir koordinasyon kararı

Ankara, 19 (Hususî) — Tacir vasfını haiz olan ve olmıyan bilûmum hakikî ve hükmî şahıslar tarafından 100 kilodan fazla arpa, buğday, çavdar ve yulaf satışlarında mahallerine ve nevilerine göre azami satış fiatı tesbiti hakkındaki koordinasyon kararı ilga edilmiştir.

Resimli Makale: ≡ Haklı olmak yetişmez.. ≡

Amerika ayanından Lodge birçok kimselerin haklı oldukları meselelerde dahi hak kazanamamalarının başlıca sebebini sert konuşmalarında, ihtilâflı noktaya cepheden saldırmalarında, kendilerine muarız olanları ürkütmelerinde ve bilhassa esası unutarak teferrüata girişmelerinde bulur.

Haklı olmak yetişmez, hakkı teslim ettirmek de lâzımdır. Yanlış düşünen bir dinleyici zümresine doğru görüşünüzü kabul ettirmek mi istiyorsunu? Her şeyden önce onların nefis izzetlerini kırmaktan çekininiz, birleştiğiniz noktalar üzerinde durunuz, ihtilâflı noktaları sona bırakarak geyet yumuşak bir dil ile anlatmaya çalışınız.

Değişen dünya

Millî inkılâblardan dünya inkılâbına

Yazan : Ahmed Hamdi Başar

Bundan evvelki yazılarımda 1914 Dünya Harbinin, 1929 dünya buhranının 1939 Avrupa Harbinin ve bu arada muhtelif memleketlerde çıkmış ihtilâl hareketlerinin ayni kategori içinde mütalea edilen hâdiselerden olduğunu bir büyük buhran ve intikal devresi yaşamakta olduğumuzu söylemiştim. Bu devrenin cemiyeti yeni şartlar altında bir müvazeneye götüreceğini, eskiye dönmek imkânı olmadığını, buhran devirlerinde teessüs eden diktar idarelerinin ve rejimlerinin de ebedî şeyler olamayıp yeni bir refah ve sükûn devresi şartlarının rejimin hukukî şekline göre tahdidli ve kayıdlı olmakla beraber- hürriyet ve demokrasiye dayanması icab edeceğini iddia eylemiştim.

1914 harbindenberi başlayan cemiyet hareketleri dünyayı yeni bir müvazeneye doğru inkılâb ettirmiye çalışmaktadır. Fakat şuna dikkat edilebilir ki ne 1914 harbi, ne ondan sonraki hareketler -Sovyet ihtilâli bir tarafa bırakılırsa- böyle bir dünya inkılâbı iddiası yoktu. Umumî Harb, dünyayı kapitalist ve sanayici memleketlerin paylaşamamasından çıkmıştı. Yani onda ne ilânı, ne de devamı esnasında cemiyetin yeni bir refah ve sükûn devresine ulaşmak davası mevcud değildi. Harb sonunda Rusyada patlayan komünist ihtilâline gelince vâkıâ bunun davası beynelmilel-di, ve cemiyeti yeni bir müvazeneye sokmaktı; fakat -ileride tahliline çalışacağımız sebebler yüzündenbu hareket millî hududlar içinde kaldı; hattâ Avrupanın sanayi memleketlerindeki komünizmin muvaffakiyetsizliğini hazırlamakla itham edildi. Türk İstiklâl Harbine ve inkılâbına gelince bu devrin en dikkate şayan bir hareketi olmakla beraber, o da münhasıran Türkiyenin siyasî ve iktısadî istiklâlini ve millet olarak teşkilâtlanmasını hedef ittihaz etmişti. İtalyadaki Faşist hareketi komünizme karşı bir müdafaa silâhı ve Almanyadaki nasyonal sosyalizm de harb gayelerinden hiç birini temin edememiş ve üstelik müstemlekelerini ve birçok haklarını kaybetmiş, ziyan görmüş ve ne yapacağını şaşırmış bir memleketin topluluk ve kurtuluş hareketi şeklinde başladı.

Son 1939 harbi dahi bir Danzig ve Koridor meselesinden patlak vermiş ve asası da Almanyanın hak larını geri alması müstemleke ve hayat sahası elde etmesi tarzında başlamıştı.

Görülüyor ki bütün bu hareketler, ayrı ayrı sebeblerin vezaruretlerin neticesinde doğmasına rağmen hepsinin müşterek ve sun'î eski cemiyet rejimine ve kurulmuş müvazene şartlarına karşı bir isyan olmasıdır. Bunlar bir büyük buhran ve intikal zincirinin halkalarını teşkil ederler ve ayni kategorideki tezadları tasfiyeye çalışırlar. Binaenaleyh aynı menşee bağlanan hareketler olup aralarında bir maksad ve mukadderat birliği vardır. Bu iştirak zaman geçtikçe ve meseleler ortaya atılarak eskinin mukavemeti çoğaldıkça ve hattâ eski rejime menfaatlerini bağlamış milletler bu iştiraki bozmağa çalıştıkça kuvvetlenir, ve her milletin şuuruna geçer.

Umumî Harb sonunda tarih sırasile Rusyada, Türkiyede, İtalyada, Almanyada dört büyük ihtilâl ve inkılâb hareketi olmuştur. Bunlar birçok noktalardan biribirine tezad halinde doğmuş ve başlangıçta da öyle yaşamıştır. Fakat bu tezadlar ve aralarındaki ideoloji farkları, onların millî bünyelerindeki hususiyetlerden doğmuş olup buhran ve inkılâb rejimlerine mahsus heyecan ve iddia nisbetinde bu farklar rejimlerin arasını açmış, fakat realite ve tarihî zaruretler onları gittikçe birleştirmiye çalışmıştır.

Kapitalist sisteme ve kapitalizme karşı cephe almış ilk büyük hareket Rus Sovyet ihtilâliydi. Bidayette bütün dünyaya şamil son derece ileri bir komünizm hareketi idi. İtalyadaki faşizm ise doğrudan doğruya komünizme karşı kapitalizmin müdafaası şeklinde başladı. Türk İstiklâl Harbi ve ihtilâli, yurda istiklâl vermeyi ve milletçe hürriyet rejimine geçmeyi ve bu kadro içinde de millî kalkınmayı kendine hedef tutmuştu. Alman nasyonal sosyalizm hareketine gelince bu da komünizme karşı cephe alarak haksızlığa uğramış bir milleti toplulu-ğile ve kuvvetile haklarına kavuşturmak davası idi.

Halbuki bütün bu hareketler kendi seyirleri esnasında yeni yeni safhalar geçirdi. Sovyetler, komünizm yolile enternasyonal bir inkılâb fikrinin bugünkü şartlar altında realiteye uymadığını anlayarak sosyalizmi kendi hududları içinde tesise başladılar. Türkler istiklâlini kazanmış bir milletin buhran ve intikal devresinde hürriyet rejimile millî kapitalizmi tesis edemiyeceğini anlıyarak devletçiliğe geçtiler. Alman nasyonal sosyalizmi de, başta tamamile millî olan bu hareket, gittikçe ve bilhassa son tasfiye harbine başladıktan sonra dünya mikyasında bir inkılâb davasını müdafaa vaziyetine geçerek ve komünizme açtığı harbi bırakarak kapitaliz

(Devamı 4 üncü sayfada)

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Amerika harbiye nazırı Stimson muharebenin dört seneden fazla sürmesi ihtimalinden bahsetmiş..

Amerika da bu dakikada muharebeye fiilen girmiş değildir. İngiltereye nihayet ucu paraya dayanan bir yardım yapıyorsa da dövüşün mucib olacağı acılardan henüz uzaktır. İstediği tahmini yapabilir. Yaptığı tahmini açıktan açığa söyliyebilir. Mahzuru yoktur. Fakat bir defa harbe girecek olursa vaziyetin tamamen değişeceği muhakkaktır. Zira harb içinde bulunan bir memlekete en acı gelen tahmin o harbin uzun süreceğini anlatan tahmindir.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA !

Edebiyat:

"Bir yazın tarihi,,

(Halid Ziya Uşaklıgil'in hikâyeleri)

Yazan : Halid Fahri Ozansoy

Halid Ziya Uşaklıgilin bu pek meşhur hikâye kitabını, vaktile, henüz on üç, on dört yaşımda iken okumuştum. O zaman üstadın bütün eserlerini toplamak ve zarif cildler halinde ufacık kütübhaneme yerleştirmek merakındaydım. Yalnız ne yazık ki, daha o zamanlar mevcud nüshalarını bulamadığım «Bir yazın tarihi»ni, Beyazıdda bir kitabcıdan satmağa razı olmadığı için - ancak birkaç gece içinde okuyup iade etmek şartile kiralıyabilmiştim. Eserin bu defa, bu uzun, baş döndürücü yıllardan sonra, yeni harflerle, çiçekli kırmızı bir kab içinde intişarı, işte bende, ilk his olarak o maziyi, o çocukluğumu canlandırdı. İçimde, uzun hasret yıllarından sonra hemen hemen unutulmuş gibi duran, fakat birdenbire tekrar karşıma çıkınca bütün benliğimi tatlı bir sevinçle doldurna sevgili bir akraba çehresinin neş'esi uyandı. Bunun için, üstada, kim bilir benim gibi ne kadar hayranına da ayni hissi ve ayni zevki veren bu hediyesinden dolayı teşekkür etmeliyim.

Ekserisinin mevzularını unutmuş olduğum bu nefis hikâyeleri tekrar okudum. Müellif, bunları, bugünün zevkine yaklaştırmak için «Mai ve Siyah» ile «Aşkı Memnu»da yaptığı gibi, yeniden retuş etmiş, arabî ve farisi terkibleri türkçeleştirmiş ve muhakkak ki çok iyi düşünmüş! Bütün pürüzlerinden sıyrılan hikâyeler, bu suretle, dün kadar bugün ve yarın da yaşamağa namzeddirler.

Sonra şu var: Halid Ziya nesrinin musikisini, lisanın bu sade şekli ile daha iyi tatmaktayız. Hattâ bu lisanın nesçi, ahengi, letafeti ancak böyle yeni bir kalem darbesinden sonra çocuklarımızca da anlaşılır, yaklaşılır ve sevilir bir mahiyet alabilmiştir. Ayni zamanda bu hikâyelerin diğer bir kıymeti de bize, otuz, kırk yıl evvelki İstanbulun ve biraz da İzmirin hassasiyetini anlatmasıdır. Bu cihetten, bunlar, içtimaî birer vesika teşkil edebilecek değerdedirler. Eserdeki hikâyelerin büyük edebî meziyeti yanında bu ikinci ve aynı derecede mühim diğer meziyetini de burada bilhassa zikretmek isterim.

Halid Ziyanın «Mai ve Siyah»da Ahmed Cemile müdafaa ettirdiği Üdebayı Cedide nesrinin tam ölçüsünü tayin edebilmek için bu hikâyeleri dikkatle okumak lâzımdır. O zaman, çok şeyler öğrenilir.

Sonra, hikâye tekniği noktasından da dikkate çarpan sayfalardır bunlar... Vakıâ bu tahkiyede, uzun tasvirler ve hep ayni noktada dönen tahliller gibi, bugün için bazı eskimiş taraflar da yok değil... Fakat Halid Ziyanın üstad kalemi, bize bu uzunlukları bile sevdirerek okutuyor. Bu da, yukarıda söylediğim gibi, en fazla nesrin musikisinden doğmaktadır.

Başta 48 sayfa tutan ilk uzun hikâye, kitaba ismini veren «Bir yazın tarihi» dir. Bu hikâyeyi okurken, hatıra defterine beş genç kızın aşkı arasında hangisini sevdiğini bir türlü tayin edemiyerek bocalıyan gencin tesbit ettiği duygularına vâkıâ gülümsediğimiz yerler oluyor, vâkıâ bu tipi çok eskimiş, çok romantik buluyoruz, fakat işte müellifin hikâyesindeki vesika kıymeti de bundan ileri geliyor. Halid Ziya Uşaklıgil, tıpkı Hüseyin Cahidin «hayal içinde»sindeki acemi mektebli gibi, o devirde mektebden yeni çıkmış bir delikanlının ruhî haletini, zâfını, tereddüdünü göstermiştir. Gözler hayata kaplı yaşanılan bir devirde, hayatın içinde hayatı tanımanın imkânı var mıydı? Bilhassa bu cihettendir ki, hikâye, yazıldığı zamanı düşündürerek çok derin ve çok hisli bir mana alıyor.

Üdebayı Cedide edebiyatının kozmopolit diye tavsif edilen bir cephesi vardır ki, orada, misler-den, piyanolardan, Avrupa edibleri-nden, balolardan ve nihayet «Bir yazın tarihi»nde bir hikâyenin ismi olan Bravo Maestro'lardan bahsolunur. Fakat ne yalan söyliyeyim, bu defa bu hikâye bile bende eskiden uyandırdığı ecnebilik tesirini uyandırmadı. Bütün dünya edebiyatlarında böyle beynelmilel addedilecek sayfalar sayısızdır ve bir muharririn kendi yurdundaki istisnalar haricinde bir takım tipleri ve vak'aları da tasvir ve tahlil etmesi hiç garib görülmemiştir. Görülse idi, ihtimal ekzotik edebiyat bile ortaya çıkamazdı. Halbuki - şimdi düşünüyorum - bedbaht Maestronun hikâyesi de nihayet beşerî duygulara ve sefalet levhalarına dayanan bir mevzudur. O halde bu nevi mevzuları da millî edebiyatın dışında telâkki etmeğe bundan sonra kendi hesabıma pek cesaret edemiyeceğim. Yalnız bugün belki bu hikâye şu cihetten tenkid olunabilir: yetmiş yaşında bir musiki muallimi - vaktile pek çok para ve şöhret kazanmış olduğuna göre - hayatının sonunda aç kalmak tehlikesine düşmesi ve bu teessürle ölmesi pek tabiî gö-

(Arkası sayfa 7 sütun 6 da)

Başmuharrirler ne diyorlar?

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Yunus Nadi

Cümhuriyet Başmuharriri

«Mes'ud hâdisede Almanyaya aid isabet ve hüsnü niyet hisselerine de lâyık olduğu büyük mevkii ayırmak lâzımdır. Führer ve mesai arkadaşları Yakınşarktaki ehemmiyetli mevkiile mütenasib hareket eden yeni Türkiyeyi anlamakta takdire cidden lâyık bir muvaffakiyet gösterdiler. Büyük Elçi Von Papen'in bu hayırlı işi başarmakta ciddî ve mütemadi çalışmalarile müessir hizmet ettiği açıktır. Binaenaleyh müşterek eserden dolayı bu zatları da tebrik ederiz.

Ortaya konan eser harb içinde parlak bir sulh eseridir. Bunun muhariblere de sirayet edecek veçhile umumileşmesi en samimî temennimizi teşkil ediyor.»

Necmettin Sadak

Akşam Başmuharriri

«Dünyanın karışık ahvali ortasında fevkalâde sayılabilecek bir hâdise vukubuldu: Dün Ankarada Türkiye ile Almanya arasında bir dostluk muahedesi imzalandı. Hakikatte bu hâdise ne yenidir, ne de fevkalâde bir vaziyetin umulmadık bir neticesidir. Hâdise yeni değildir. Zira Balkanlar muharebesinin sona ermesinden ve Almanya devlet reisinin Reisicümhurumuza gönderdiği ikinci mesajdan sonra iki hükûmet arasında cereyan eden müzakerelerin tabiî bir neticesidir. Hâdisede haddi zatında bir fevkalâdelik te yoktur. Çünkü, dün imzalanan muahede Türkiye ile Almanya arasında harbin başındanberi zaten mevcud olan filî bir vaziyetin ahdî bir şekilde tesbitinden ibarettir.»

«Almanya ile imzaladığımız dostluk muahedesi sadece mevcud vaziyetin aydınlanmasına ahdî bir istikrar kazanmasına yardım etmiştir. Bu da Avrupanın bir kısmında, hem bizim, hem İngiltere için mühim bir kısmında sulhun devam etmesi gibi değer biçilmiyecek bir ehemmiyetini ifade eder.»

Ahmed Emin Yalman

Vatan başmuharriri

«Dün akşam Ankarada Almanya ile imzaladığımız muahede, zaten takib ettiğimiz sulh siyasetinin yeni bir şekilde ifade bulması demektir. Bu, siyasette hiçbir nevi istikamet değişikliğine delâlet etmez.

Türkiye, bugünkü harbin hiçbir devresinde bir tecavüz siyaseti takib etmeği hatırından geçirmemiş ve kendi toprakları etrafındaki ihtilâtlarda filî bitaraflıktan hiç ayrılmamıştır. Ayni bitaraflığa pek olarak devam edecektir.»

«Diğer taraftan Almanya bizimle tarihimizin hiçbir devrinde harb halinde bulunmamış bir memlekettir. İlk harb münasebetimiz Cihan Harbindeki ittifakımız şeklinde olmuştur. Bugün de doğrudan doğruya bizimle Almanya arasında bir ihtilâf mevzuu yoktur.

Dünyanın bugünkü emniyetsiz halinde hariçten gelebilecek her türlü tecavüzlere karşı müdafaa tedbirleri almayı tabiî görmekle beraber Almanya aleyhindeki hareketlere alet olmayı ve tecavüzî bir gidiş tutmayı hiçbir zaman kabul etmedik.

Bu itibarla yeni muahedenin manası; zaten filen takib ettiğimiz siyaseti teyid etmekten ibarettir. Harbi kendi topraklarımızdan ve Avrupa ile Asya arasındaki geçidden uzak tutmak yolundaki esaslı vazifemizin ifası bu muahede sayesinde bir kat daha kolaylaşmış olacaktır.»

Zekeriya Sertel

Tan Başmuharriri

«— Bu vesika, Türkiye Cümhuriyet idaresinin siyasetinde istiklâlinin ve dürüstlüğünün bir semeresidir. Türkiye ile Almanya arasında, mevcud taahhüdlere riayet şartile, aktedilen bu muahedename birçok hakikatlerin aydınlanmasına da hizmet etmiş olmak itibarile ayrıca büyük bir ehemmiyeti haizdir.

Bu muahedenin aydınlattığı ikinci hakikat Avrupaya yeni bir nizam ve devamlı bir sulh temin etmek istiyen Alman siyasetinin hedefleri hakkındaki anlaşmamazlıkların izalesine yardım etmesidir.»

Telgraf, Telefon Ve Telsiz Haberleri

Makineye Verilirken

Şamda müttefiklerin tazyiki arttı

Vişi kuvvetleri nevmidane mukavemet ediyorlar

Londra 20 (A.A.) — Şam etrafındaki daire daralmaktadır. Kıtaatımız Lidro tepelerini işgal etmiştir. Cumalib mıntakasında Vişi kuvvetleri nevmidane mukavemette bulunmaktadırlar.

Almanya Amerikan müesseselerine vaz'iyet ediyor

İşgal altındaki memleketlerdeki Amerikan müesseseleri de bu karara dahil

Londra 20 (A.A.) — Dolaşan şayialara göre Almanlar Birleşik Amerikadaki Alman konsolosha nelerinin kapatılmalarına karşı mukabelei bilmsiil olmak üzere Avrupada işgal etmekte oldukları Holânda, Belçika, Danimarka gibi yerlerde bulunan Amerikan ticarî müesseselerine vaziyed edecekler dir. Almanyada Alman sanayiine sermayeler yatırmış olan müteaddid Amerikan müessesatı da bulunmaktadır ki bunlara da vaziyet edilecektir.

Amerika Alman notasına henüz cevab vermedi

Vaşington, 20 (A.A.) — Birleşik Amerikadaki Alman konsoloshanelerinin kapatılmasını protesto eden Alman notasına hükûmet henüz cevab vermemiştir.

Bay Hitler mareşal List ile görüştü

Berlin, 20 (A.A.) — Bern'den öğrenildiğine göre Bay Hitler Balkanlardaki askerî harekâtı idare etmiş ve halen Berline avdet eylemiş olan Mareşal List ile bir görüşmede bulunmuştur. Mülâkatta Mareşal Göring de hazır bulnmuştur. Mareşal Listin Führerin hususî daveti üzerine Berline gittiği zannedilmektedir.

Ruzvelt harb fabrikaları şeflerile görüştü

Vaşington 20 (A.A.) — Dün Ruzvelt Beyaz Sarayda harb fabrikaları şefleri ile uzun görüşmede bulunmuştur. Müzakerenin bilhassa yeni bir tip tayyare üzerinde cereyan ettiği sanılmaktadır. Bu tayyarenin plânlarını hazırlamış ve henüz tanınmamış olan mühendisin üzerine umumî dikkat nazarları çevrilmiştir.

İcra Vekilleri Heyeti toplandı

Ankara 19 (A.A.) — İcra Vekilleri Heyeti bugün saat 16 da Başvekil Dr. Refik Saydamın riyasetinde mutad toplantısını yapmıştır.

Mısırda yabancı radyoların dinlenmesi yasak edildi

Nevyork 19 (A.A.) — D. N. B. Associated Press'in Kahireden aldığı bir habere göre Mısır askerî makamları yabancı radyoların halk tarafından dinlenmesini menetmiştir Mısırlılar, bundan böyle, yalnız İngiliz ve Filistin radyolarını dinliyebileceklerdir.

Türk - Alman dostluk muahedesi her tarafta iyi karşılandı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Muahedenin ehemmiyeti

Esasen Alman makamları, bu hâdisenin ehemmiyetini tebarüz ettirmek için lâzım gelen her şeyi yapmışlardır. Dün akşam 150 yabancı gazeteci, Alman hariciye nezaretine fevkalâde bir toplantıya çağırılmıştır. Bu tarzda fevkalâde toplantı bütün harb esnasında dördüncü defa vukua gelmiştir.

Hariciye nezareti basın şefi, muahedenin akdini, manevî, siyasî ve iktısadî akislerin hesab edilemez derece büyük, muazzam, siyasî şümulü haiz bir hâdise olarak bildirdi.

Siyasî mahfellerde

Alman siyasî mahfelleri paktın imzasını sürprizle karşılamamışlardır. Bu paktın mevcud vaziyeti teyid eylediğini zira aylardanberi Türkiye ile Almanya arasındaki münasebetlerin bir dostluk safhasına girmiş ve iki milletin karşılıklı siyasetlerinde itimadı yeniden bulmuş olduğu tebarüz ettirilmekle iktifa olunmaktadır.

Millî Şef İnönünün siyaseti

Berlinde, Reisicümhur İsmet İnönü'nün, Hariciye Vekili B. Saracoğlunun hakimane ve uzağı gören siyasetine karşı en yüksek tebcil hisleri ifade olunmaktadır. Pakt, iki memleket arasındaki münasebetleri bulandıracak mahiyette çok defa mânasız, yabancı menbalı şayiaları bertaraf etmekle kalmamakta, fakat ayni zamanda Türklerle Almanlar arasındaki an'anevî dostluğa yeniden hayat vermekte ve her türlü suitefehhümü ortadan kaldırmaktadır.

Radyolar faaliyette

Radyoların paktın imzası haberini gece geç vakit vermesine rağmen, bütün Berlinli yalnız bu hâdiseden bahsediyordu. Tiyatrolarda, sinemalarda, kahvelerde haber üzerinde hararetli tefsiratta bulunuyorlardı. Almanyada efkârı umumiye daima saydığı ve sevdiği bir memleketle dostluğun temin edilmiş olmasından mes'uddur. Bilhassa, vaktile Almanyanın müttefiki bulunmuş olan bu memleketle her türlü anlaşmazlık tehlikesinin bertaraf edilmiş olmasından dolayı memnuniyet hissedilmektedir.

Eski muharibler

Birçok eski muharib, kahvelerde ve sokaklarda Türkiyedeki Umumî Harb hatıralarını anlatmaktadır. Bu eski muhariblerden birisinin, «Bu senenin en iyi haberidir, çünkü Türk hükûmetinin sözüne itimad olunabilinir» dediği işitilmiştir.

Ecnebi muhabirlere göre

Yabancı gazete muhabirlerinin hepsi büyük sürpriz karşısında kalmıştır. Çünkü bu muhabirler daima pek yakında anlaşmazlıklar çıkacağı ve Almanların Türklere hücum edeceği şayialarını aksettirmişlerdir. Yabancı muhabirler şimdiden paktı Sovyetlere karşı bir birleşmeye işaret teşkil eder gibi tefsir etmekte ve Türklerin hattı hareketini muhakkak surette Almanya ile Sovyetler arasında bir anlaşmazlığın mevcud bulunması icab ettiği hakkında tamamile çocukça ve manasız bir faraziyeye istinad ettirmektedirler. Alman gazeteleri Reisicümhur İnönünün büyük bir portresini neşretmekte ve bütün birinci sayfalarını pakta tahsis eylemektedir. Hiçbir zaman Alman matbuatı bir haberi bu derece şaşaa ile ilân etmemiştir.

Mes'ud bir gün

En tanınmış diplomatik muharrir B. Megerle, Borsen Zeitung gazetesinde diyor ki:

«18 Haziran mes'ud bir gündür. Muahede sarihtir. Bu karşılıklı dostluğu yeni temeller üzerine inşa eden bir itimad paktıdır. Dostluk, Türklerle Almanlar arasındaki silâh arkadaşlığının iyi ve kötü gün arkadaşlığının hatıraları yeniden canlanmaktadır. Almanlar Atatürk'ün eserine hayrandırlar. Fena niyetli kuvvetler. Türklerle Almanlar arasına esasen sağlam temele dayanmayan emniyetsizlik sokmağa muvaffak olamamışlardır. Türkiyenin anlaşmazlığa sürüklenmesi ve yalnız sulh isteyen bu memleketin feda edilmesi isteniyordu. Türkiyenin siyaseti Türkiyenin tamamiyetine ve hayatî menfaatlerine daima hürmet etmiş olan açık Alman siyaseti tarafından kolaylaştırılmıştı.

Balkanlarda

Almanyanın Balkanlarda arazi menfaati yoktur ve yalnız olan biteni müşahede etmekle iktifa etmektedir. Almanya yalnız İngiltereye karşı mücadele ediyor. Şimdi Türklerle Almanlar arasında itimad yeniden tesis edilmiştir. Almanyanın bu siyaseti Mussolininin son nutkunda da teyid edilmiştir. B. Mussolini İtalyanın Türk dostluğunu aramak meziyetini göstermiştir. Bu suretle bütün engeller ortadan kalkmıştır. Ve Türkiye Almanların dostluğunun kendisine getireceği faydalardan istifade edebilecektir.

"Dostluğun zaferi,,

B. Max Clauss, Deutche Algemeine Zeitung gazetesinde «dostluğun zaferi» başlıklı makalesinde diyor ki:

«Bu vahim saatlerde Türklerle Almanlar arasındaki eski büyük dostluk takviye edilmiştir. Nazi Almanyasile Kemalist Türkiye arasında sarih münasebetler tesis olunmuştur. Tabiî itimad hissi yabancı milletleri emperyalist menfaatler için feda etmek istiyen zihniyete galebe çalmıştır. Bu alçak zihniyet mağlûb olmuştur. İstiklâl mücadelesindeki parlak zaferile Atatürke lâyık halef olarak gösterilmiş bulunan Reisicümhur İsmet İnönü ve ayni zamanda Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlu Balkan muharebesinde Almanların niyetlerinin saf olduğuna emniyet getirmişlerdir. Türkler biliyorlar ki Almanların ne Balkanlarda, ne şarkta menfaatleri yoktur.

«Türkiye istiklâli için mücadele eden bir memleketin parlak nümunesidir»

Resmî Alman organı ve Nazi partisinin gazetesi olan Turkişer Beobahter ezcümle şöyle demektedir:

«Almanlar kendi yanlarında mücadele etmiş insanları veyahud milletleri unutmazlar. Biz silâh arkadaşlığında kısa bir devre değil, fakat değişmez bir dostluğun bürhanını görüyoruz. Alman, kanla temhir edilmiş dostluğu hiçbir zaman unutmaz. Biz bu dostluğu eski müttefiklerimiz Türkler için daima muhafaza ettik. Biz onların kahraman ınkılâbını tanıdık ve hayranlıkla müşahede ettik. Türkiye istiklâli için mücadele eden bir memleketin parak nümunesidir. Biz Türkleri kıskanıyorduk ve onlara büyük Atatürklerinden dolayı gıpta ediyorduk. İsmet İnönü eski Türk - Alman an'anesini yenilemiştir. Paktın imzası bizi çok memnun etmiştir.

İngilterede akisler

Londra. 19 (A.A.) — Alman - Türk muahedesi, İngiliz matbuatı için bir sürpriz teşkil etmemiştir. Çünkü haftalardanberi Almanyanın Türkiye üzerinde tazyik yapmakta olduğu malûmdu. Balkanlardaki askerî harekâtın aldığı cereyan bu tazyiki teshil etmiştir. Gazeteler, İngilterenin bir müttefikinin Almanya ile bir dostluk muahedesi imzalamağa mecbur kalmasını tabiatile, teessürle karşılamaktadırlar. Fakat gazeteler, müzakerelerin cereyanından İngilterenin munatazaman haberdar edildiğini kaydetmekte ve Büyük Britanyanın, Türkiyenin müşkül vaziyetini müdrik bulunduğunu tebarüz ettirmektedirler. Bu zorluk, Fransanın hezimete uğraması üzerine Türkiyenin teslihatını tamamile ikmal edememiş olmasından neş'et etmektedir. Bununla beraber İngilizler Türkiyeye imkân nisbetinde harb malzemesi vermekten geri kalmamışlardır.

Türkiyenin mukavemeti

Londra gazeteleri muahedenin Alman iddialarının epeyce dununda olduğunu kaydetmekte ve Türkiyenin Mihvere iltihak etmek istememesi dolayısile gösterdiği mukavemet yüzünden Almanların mülâyim davranmak mecburiyetinde kaldıklarını tebarüz ettirmektedir. Türkler, kendi topraklarından Alman kıt'alarının geçmesini mümkün kılacak bir hükmün muahedeye konulmasına da müsaade etmemişlerdir.

Bir Alman - Sovyet hareketi mi?

Berlin - Ankara muahedesi, Almanların Sovyetler Birliği karşısındaki talebleri ile de münasebattar sayılmaktadır. Bu sabahki gazeteler Balkanlarda dolaşan ve henüz teyid edilmemiş bulunan bazı şayiaları büyük başlıklar altında neşretmektedirler. Bu şayialara göre, Almanya ile Romanya Sovyet Rusyaya taarruz etmek üzere bulunuyorlar. Hattâ bir rivayete göre bu taarruz şimdiden başlamış bulunmaktadır.

Bir Alman - Sovyet harbini mümkün gören noktai nazara göre Alman - Türk muahedesi Balkanlardaki Alman cenahını himayeye matuf bir nevi setir hareketi teşkil etmektedir. Nitekim Moskovaya karşı yapılacak harbin gayesi de İngiltereye karşı taarruza teşebbüs etmeden evvel Alman ordularını şarktan gelebilecek tehlikeye karşı masun bir vaziyete sokmaktır. Moskovaya karşı harb, ayni zamanda, Avrupadaki ve diğer kıt'alardaki komünist aleyhtarlarını Hitlere bağlıyabilecek ve yeni nizama istinaden kurulacak Avrupa sulhünün teessüsünü kolaylaştıracak bir hareket olarak telâkki edilmektedir.

Alman talebleri

Diğer taraftan gazeteler, bir Sovyet - Alman harbi hakkındaki şayiaların, İngiltereye karşı yapılacak taarruzu gizlemeye matuf bir hile olabileceğini de hatırlatmaktadırlar. Bundan başka Kremlin'in, Sovyetlerin zirai ve iktısadî menbalarının Almanlar tarafından bir dereceye kadar kontrolü hakkında ileri sürülen talebleri prensip itibarile daha şimdiden kabul etmiş olması ihtimalı de nazarı dikkate alınmaktadır.

Taymise göre

Times'in diplomatik muharriri şunları yazmaktadır:

Türkler, Almanların iddiaları karşısında büyük bir mukavemet göstermişler ve Almanlar bütün istediklerini elde edememişlerdir. Fakat karşılıklı istişarelerde bulunulacağı hakkındaki hüküm, Almanların diğer bazı tavizler elde etmeğe çalışacaklarını göstermektedir.

Bununla beraber Türklerin İngiltereye karşı hattı hareketleri dürüstlüğünü muhafaza etmektedir.

Millî Şef

Dün Dil Kurumunda meşgul oldular

Ankara 19 (Hususî) — Reisicümhur İsmet İnönü bugün saat 17 de Dil Kurumunu teşrif buyurmuşlardır. Millî Şefimiz idare heyeti odasına girmişler, bir müddet sonra da Başvekil doktor Refik Saydamla Maarif Vekili Hasan Âli Yücel kendilerine burada mülâki olmuşlardır. Millî Şef Kurumun bugüne kadar gösterdiği çalışmalar üzerine alâkadarlara bazı sualler sormuşlar ve verilen izahattan dolayı memnuniyetlerini izhar etmişlerdir. Millî Şef saat 19 da Kurumu terketmişler ve bu sırada halk tarafından coşkun tezahüratla selâmlanmışlardır.

"Ankara yekûnu topladı,,

Bir İtalyan gazetesinin Türkiye hakkındaki makalesi Berlinde nazarı dikkati celbetti

Berlin, 19 (A.A.) — İtalyan gazetesi Gazette Del Popolo, Mussolininin nutku hakkında 13 Haziran tarihli makalesi Berlin mahfellerinin nazarı dikkatini celbetmiştir.

Türkiye garb devletlerile yaptığı anlaşmalara rağmen Von Papenle daima teması muhafaza etmiş ve matbuatının aşırı neşriyatına rağmen de filen kiyasetle bir siyaset takib etmesini bilmiştir.

Herhalde, Türkiyeden hiç kimse bir şey istemiyor. Ne Almanya, ne de İtalya. .

Mussolini ancak şunu demek istiyor ki, İtalya 1923 deki dostluk siyasetini takib etmek emelindedir. Ankara yekûnu topladı ve vaziyetinin itidalli bir tetkikinden çıkan neticeyi lehte ve aleyhte mütalea etmesini bildiğini isbat etti.

Safranboluda Şiddetli bir Kasırga oldu

Safranbolu 19 (A.A.) — Dün çok şiddetli yağmurla birlikte müthiş bir kasırga olmuş, birçok bnalar yıkılmış, bir kısmı da harab olmuştur. Birçok meyva ağaçları devrilmiş, kalan ağaçların meyvalarının üçte ikisi dökülmüştür.

SİYASET ÂLEMİNDE

Türk - Alman dostluk muahedesi

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Harbin mütemadiyen yayılmak ve bir yangın gibi gittikçe etrafa sirayet etmek istidadı karşısında denilebilir ki her memleket bir gün bu badire ile yüz yüze gelmek tehlikesine maruzdur. Bu sebeble harb dışında kalmış bütün memleketlerin hedef ve gayreti millî müdafaa kuvvetlerini azami surette kuvvetlendirmek gayesine masruf olmuştur. Nitekim memleketimiz de aynı endişenin sevkile müdafaa hazırlıklarını son haddine çıkarmıya çalışmıştır. Maksad herhangi bir tarafa tecavüz olmayıp sadece nefis müdafaasından ibaret olduğuna göre, bu hazırlıklarımız da kimsenin itirazını celbetmemiştir. Bu dürüst ve açık siyasetin bugün mühim bir muvaffakiyetle tetevvüç etmesi takib edilen yolun pürüzsüzlüğünün ve isabetinin bir delili olmak bakımından hem memleket huzurunun hem de halkın bu siyasete ve onu tedvir edenlere olan bağlılığının daha ziyade artmasına ve çelikleşmesine vesile vermektedir. Yukarıya kaydettiğimiz satırların karalanmasındaki maksad sarihtir. Almanya ile memleketimiz arasında evveki gün dostluk muahedesi akdedilmiştir ki bunun kıymet ve ehemmiyeti inkâr edilemiyecek kadar büyüktür.

Malûm olduğu üzere bu harbin başlangıcındaberi, memleketimizin Almanya ile mukadder bir harbe gitmekte olduğu hakkında herhalde mübalâğalı olduğu şimdi daha iyi tavazzuh eden bazı hususî kanaatler hasıl olmuştu. Memleketimizin Almanya ile hemhudud bulunmaması, tarafımızdan istense dahi o memlekete karşı herhangi tecavüzî bir hareketin icrasına imkân veremezdi. Bu vaziyet, Alman sefirinin bu münasebetle irad ettiği nutkunun bir fıkrasında da kayıdlı olduğu veçhile, muvakkaten muhtel olan itimadın iadesile şimdi yeniden düzelmiş bulunuyor. Ötedenberi aralarında daima dostluk münasebeti cari olmuş bu iki memleketin bundan böyle sulh yolunda ve Avrupanın daha mes'ud bir istikbale kavuşmasında âmil olmıya çalışmaları kadar insana ferah verici bir manzara tasavvur edilemez.

Balkanların istilâsını müteakib ve Alman devlet reisinin Türk Millî Şefine gönderdiği tatminkâr mesajla husul bulan emniyet havasının yarattığı yeni durumun bilhassa memnuniyet veren cihetı, tarafların buna mütekaddim ahidlerine sadakatte tamamen serbest davranabilmeleridir.

Bu da gösteriyor ki Türk Cümhuriyeti tarafından İngiltere ile yapılmış olan anlaşmanın, yeni akidle taarruz eden hiçbir tarafı kalmamaktadır. Nitekim İngilterenin bunu teslim etmesi ve böyle bir akdi imzalamakta bizi haklı bulması, hareket tarzımızın isabetini bir defa daha teyid etmektedir. Açık ve kısa metni ile yeni muahedenin bütün yaptığı, gıllüğsüz bir anlaşma zihniyetinin esasen mevcud olan bir vaziyeti bir hüküm altına vazetmekten ibarettir. Bu suretle Avrupanın mühim bir noktasında sulhün bozulmaz bir hale gelmesi, başta Millî Şef olmak üzere bu eseri vücuda getirenler için elbette ki büyük bir şeref ve iftihar vesilesidir. Bu millet, onlara, minnettar ve müteşekkir kalmalıdır. Çünkü onlar, buna, bu eserlerile cidden hak kazanmışlardır.

Selim Ragıp Emeç

Hududda yıkılan köprüler yaptırılıyor

Ankara 19 (Hususî) — Avrupa ile münakalenin temini maksadile Türk ve Alman mümessilleri arasında Pityonda yapılan müzakerelere devam olunmaktadır. Avrupa şimendifer hattında yıkılan köprüler iki tanedir. Bunların derhal tamiri icab eden malzeme Almanyadan getirtilecek ve inşaat ya Alman veyahud Türk mühendisleri tarafından yapılacaktır. İnşaatın azamî 2 veyahud 3 ay süreceği zannedilmektedir.

Amerikada hazırlık

(Baştarafı 1 inci sayfada)

tedariki hususunda bir beyanname neşretmiştir.

Bahriye nazırı albay Knox, geçen hafta alâkadarlara gönderdiği bir tamimde ticareti bahriye sübaylarının her an donanmada faal hizmete çağırılabileceklerini haber vermiştir.

Afrikada harb

(Baştarafı 1 inci sayfada)

kuvvetleri Almanların elinde bulunan Sollum'un sarkındaki ilk hareket mevzilerine çekilmişlerdir.

Düşmanın bir hücum hazırladığına göre kuvvetlerimiz düşmanın muhtemel bir taarruzunu karşılamak için daha evvel harekete geçmişlerdir.

İngiliz kuvvetlerinin mevzilerine dönüş hareketi esnasında düşman tarafından o kadar az müdahalede bulunulmuştur ki İngiliz hücumunun beklenilen tesiri yaptığına hamledilebilir.

Finlandiya yeni'en asker topluyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Helsinki, 19 (A.A.) — Salâhiyetler meselesi hakkında karar vermek ve merkez hükûmetile çıkabilecek ihtilâfları halletmek üzere teşekkül etmiş olan Aaland adaları Fin - Sovyet komitesi faaliyetini tatil etmiştir.

Londra, 19 (A.A.) — Finlandiyadan Petsamoya giden vapurlara seyrisefain ruhsatiyeleri verilmesinin 14 Hazirandanberi kesildiğini bildiren iktısadî harb nezareti diyor ki:

Bize gelen bir habere göre Haziran başındanberi Alman kıt'aları o kadar fazla miktarda Finlandiyaya gelmeğe başlamıştır ki bunların sadece memleketten geçmeyip orada mevzi aldıkları aşikârdır.

14 Hazirandanberi üç Finlandiya vapuru tevkif edilmiştir.

Suriyede ileri harekâtı

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dün saat 21 de Kuneytra'ya girmişlerdir. Bundan 6 saat evvel de Erza tekrar işgal edilmiş bulunuyordu.

Sahil kısmında müttefik kuvvetler şimdiki halde Sayda ile Berut arasındaki mesafenin üçte birini katetmişler ve hiçbir mukavemet görmeden küçük bir nehri geçmişlerdir.

Müttefikler Mercayun mıntakasında ve Hermon dağının garbında ileri hareketlerine devam ediyorlar.

Kudüs 19 (A.A.) — Şamın 4 mil garbında olan Mezze'nin hür Fransız kuvvetleri tarafından işgali üzerine müttefik kuvvetler Şama taarruza başlamışlardır.

Şehir Haberleri

Fatih cinayetinin faili dün mahkûm oldu

İhanet yüzünden Fatihte karısını öldüren Fazıla 22 yıl hapis cezası verildi, fakat esbabı mahaffifeden cezası 7 sene 4 aya indirildi

Bundan 10 gün evvel kendisini terkederek, Tahir isminde biriyle yaşamağa başlıyan karısı Mükerremi Fatihte sokak ortasında yaralıyarak, öldüren Fazılın muhakemesi 2 nci Ağırcezda dün netiçeye varmıştır.

Mahkeme suçu sabit bulmuş ve Fazıla ceza kanununun 449 uncu maddesine tevfikan 22 sene müddetle hapse mahkûm etmiştir. Fakat, bedbaht kocanın bu cürmü ikamda müessir olan tahrikler nazara alınarak, cezası 7 sene 4 aya indirilmiştir.

Yeni mühendislerimiz dün merasimle diplomalarını aldılar

Yüksek Mühendis meketbini bu sene muvaffakiyetle bitiren 41 gencin dün saat 15,30 da Gümüşsuyundaki mekteb binasında merasimle diplomaları tevzi edilmiştir.

Merasimde, Mühendis mektebi ve Güzel San'atlar Akademisi profesörlerile tanınmış mimarlarımız ve bütün talebe hazır bulunmuştur.

Merasime İstiklâl marşile başlanmış, müteakiben mekteb müdürü Tevfik Taylan mezun talebeye bir hitabede bulunmuştur. Tevfik Taylan bu hitabesinde, Milli Şefle diğer büyüklerimizin mektebe karşı gösterdikleri alâkadan sitayişle bahsetmiş, mezun talebeye meslek hayatlarında memleket işlerinde muvaffakiyet dileyerek sözlerini bitirmiştir. Mekteb müdüründen sonra mezun talebelerden bir genç, arkadaşları namına mektebin tedris ve idare heyetine teşekkürlerini bildirmiş ve memleket fen ordusuna karışmakla omuzlarına yüklendikleri yükün ağırlık ve mes'uliyetini tebarüz ettiren güzel bir hitabede bulunmuştur.

Bilâhare mekteb müdürü Tevfik Taylan tarafından genç mezunlara diplomaları tevzi edilerek merasime nihayet verilmiştir.

Genç mühenrislerimizden 5 i su, 16 sı inşaat, 8 i mimar, 10 u makine ve 12 si elektrik şubelerinden mezun olmuşlardır

Tren ücretlerine zam yapılmadı

Bir müddet evvel gazetemizde Devlet Demiryolları ve Denizyolları tarifelerinde yapılan değişikliklere aid verilen bir haberde ücret tarifelerinde yolcu biletlerine takriben yüzde on beş nisbetinde bir zam yapıldığı, yük navlunlarının da bir miktar artırıldığı bildirilmişti. Bu zam Devlet Demiryolları yolcu ve eşya tarifelerinde değil, Denizyolları idaresi tarifelerinde yapılmıştır.

Herhangi bir yanlışlığa mahal kalmaması için bu vaziyeti tasrih etmeği faydalı buluyoruz.

Ankara - İskenderun arasında ay başından itibaren hergün tren seferleri ihdas olunmuştur.

Kahve tevziatı nasıl yapılacak?

İaşe müsteşarlığı tevziatın şekli etrafında yeni talimat gönderdi, her aileye 450 gram kahve verilecek

Vilâyette kahve tevziatı işile meşgul olan komisyon dün de çalışmalarına devam etmiştir.

İaşe Müsteşarlığı, dün vilâyete bir telgraf göndererek tevziatın ne şekilde yapılacağı hakkında postaya verilmiş olan yeni talimatın vusulüne kadar kahve tevziatının yapılmamasını bildirmiştir. Müsteşarlığın talimatı alındıktan sonra tevziat yapılacaktır.

Vilâyet tevziatın adilâne bir şekilde yapılmasını ve bütün halkın kahve alabilmesini temin için icab eden tedbirleri ittihaz edecektir.

Resmî daire ve müesseselerdeki memur ve müstahdemlerin adedi tesbit olunmaktadır. Ayrıca şehrin mevcud nüfusunun da ne kadar olduğu tesbit edilmiştir. İstanbul emrine tahsis olunan kahvelerden 750 çuvalı gelmişi, bunun 150 çuvalı askeri birlikler emrine verilmşitir. Yakında 663 çuval daha kahve gelecektir. Şehrin nüfus miktarına göre yapılan hesablarda her ailenin 450 gram kadar kahve alabileceği anlaşılmaktadır.

Halka satılacak kahveler kapalı zarflarla verilecek, bir alanın bir daha almaması için gerekli tedbirler ittihaz edilecektir.

Pasif korunma tecrübesi hazırlıkları

Şehrimizde yapılacak umumî pasif korunma tecrübesine aid program ve plânlar Dahiliye Vekâletine gönderilmiş ve Vekâlet tarafından tasvib olunmuştur. Bu tecrübelere aid hazırlıklara başlanmıştır. Tecrübelerin gelecek ay içinde yapılacağı anlaşılmaktadır.

Vilâyetin bütün kazalarında başlanan sığınak ve siper hazırlamak işine de faaliyetle devam olunmaktadır.

Kaymakamlıklar her on beş günde bir çalışmalar hakkında vilâyete rapor göndermektedir. Siper ve sığınak çalışmalarının neticesi her ay vilâyet tarafından Dahiliye Vekâletine arzedilmektedir.

Siper ve sığınak inşaatında çalıştırılacak mahkûmlara verilecek yevmiye miktarını tesbit etmek üzere bugünlerde vilâyette müddeiumuminin de iştirakile bir toplantı yapılacaktır. Çalıştırılacak mahkûmlara yevmiye 40-50 kuruş arasında ücret verilmesi düşünülmektedir. Sığınak ve siper inşaatında hafif cezalı mahkûmlar çalıştırılacaktır.

Francala için 40 bin kişi rapor almış

Belediye Sıhhat ve İktısad işleri memurlarile doktor ve müfettişler dün de fırınlarda ve lokantalardaki ekmekleri kontrola devam etmişlerdir.

Bu kontrollar esnasında, bilhassa ekmeklerin birbirine yapışık olmıyarak yuvarlak çıkmasını ve ortasından bıçakla kesilmiş olmasına dikkat edilmiş, bu şekilde olmıyan ekmekler toplatırılmıştır.

Peksimet çıkarılmasından şimdilik vazgeçilmiştir. Diğer taraftan hastaneler francala ihtiyaçlarını tesbit ederek kaymakamlıklara bildirmeğe başlamışlardır. Evvelâ hastaların ihtiyacına göre listeler hazırlanacaktır. Müteakiben rapor getirecekler tesbit olunacaktır. Francala tabdidi kararından sonra hususî doktor raporile belediye şubelerine 40 bin kişi müracaat etmiştir. Bu raporlar hükümsüz addedilmiştir. Bundan sonra belediye ve hükûmet doktorlarından rapor getirenlere francala verilecektir.

Denizciler bayramı programı hazırlandı

Dün öğleden evvel, vilâyette Vali ve Belediye Reisi Dr. Lütfi Kırdarın riyasetinde Mıntaka Liman Reisi, Denizyolları, Limanlar Umum İşletmesi, ve diğer deniz müessesleri mümessillerinin iştirakile bir toplantı yapılmış ve 1 Temmuz denizcilik bayramında yapılacak merasime aid programın ana hatları tesbit olunmuştur. Toplantıda merasim programını etrafıca hazırlamak üzere bir komisyon seçilmiştir. Bu komisyon yapacağı toplantılarda deniz bayramının programını tamamlıyarak vilâyete verecektir.

Bu sene deniz bayramı çok zengin programla kutlanacaktır. Gündüz yapılacak merasimden başka öğleden sonra Modada deniz kulübü önünde bütün deniz teşekküllerinin de iştirakile büyük deniz yarışları yapılacaktır. Deniz yarışına resmî ve sivil deniz teşekküllerinden başka Deniz Ticaret mektebi, Deniz Harb okulu lisesi, deniz klüpleri iştirak edeceklerdir. Gece Denizyolları İdaresinin bir vapurunda bir balo verilecek ve Şirkethayriye ve Denizyolları İdaresi vapurlarının iştirakile de bir deniz tenezzünü tertib edilecektir.

Derilere azamî fiat tayin edildi

Son günlerde deri fiatları göze batacak bir şekilde yükselmiş bulunmakta idi. Yaş deriler 115, 120 ve büyük baş salamuralar ise 140-150 kuruşa kadar çıkmıştı. Bu sebebsiz yükselme Fiat Mürakabe Bürosunun da nazarı dikkatini celbetmiş ve dünkü toplantıda bu husus ta görüşülmüştür. Fiat Mürakabe Komisyonu yaş deriler için 85 ve büyük baş salamura deriler için 100 kuruş azamî fiat koymuştur. Bundan fazla fiata satış yapanlar ihtikâr suçile adliyeye verileceklerdir.

Evlenme

Gazeteci arkadaşımız İstanbul meb'usu Abidin Daverin kızı Perizad Daverle Cümhuriyet Merkez Bankası İdare Meclisi Reisi Nusret Metyanın oğlu Zafir Metyanın nikâhları dün Ankarada yapılmıştır. Merasimde Büyük Millet Meclisi Reisi Abdülhalik Renda, Meclis Parti Grupu reis vekili Hasan Saka, meb'uslar, Devlet Şûrası erkânı ve birçok güzide davetliler hazır bulunmuşlardır.

Genç evlileri tebrik eder, saadetler dileriz.

Asker ailelerine yardım zammı için hazırlıklar

Temmuz başından itibaren mükelleflerden para kesilmiyecek

Asker ailelerine yardım şekli etrafında belediye daimi encümeni tarafından verilen yeni karatın tatbikına yakında başlanacaktır.

Belediye encümeni yeni kararı verirken mükelleflerden alınacak yardım parasının azaltılması, buna mukabil yardımla mükellef olacakların sayısının çoğaltılması esasını kabul etmiştir. Yeni karar, bugünlerde resmen ilân olunacak ve nakil vasıtaları biletleri üzerine sürşaj yapılacaktır. Belediye muhasebe müdürlüğü yeni karanın tatbiki hususunda hazırlıklara başlamıştır.

Trenlerde birinci ve ikinci mevki biletlerine bir kuruş, vapur ve tramvaylarda birinci mevki biletlerile otobüs biletlerine keza bir kuruş asker aileleri için zam yapılacaktır. Sinema ve tiyatro tarifeleri de yüzde on artırılacaktır. Asker ve zabitlerle ecnebiler mükellefiyet harici tutulacak'ardır.

Eski mükellefiyet şekline göre maaşı 100 lirayı geçmekte olan vatandaşlardan kesilmekte olan paralar Temmuz başında kesilmiyecektir.

Örfî idare mahkemesinin iki kararı

Esrar satmaktan maznun Edirneli Akif Kabakyetiştiren ve Cemal Söylerin Örfî İdare mahkemesince dörder sene hapis ile cezalandırıldıkları haber alınmıştır.

*

Çarık ipi ve eşya bağı yerinde kullanmak için telefon hatından tel kesmek suretile muhaberatın da kesilmesine sebeb olmaktan maznun Bayramiç'in Ahlatlıburun köyünden Hasan Aydın'ın, Örfî İdare mahkemesince iki ay yirmi gün hapis ile cezalandırıldığı haber alınmıştır.

Altın düşüyor

Birkaç gündenberi yavaş yavaş düşmekte olan altın fiatları dün 100 kuruş kadar daha inmiştir. Dünkü altın fiatı, bir lira 2520 ve 24 ayar bir gramlık külçe altın 320 kuruştu.

Kadın berberlerinin itirazları

Berberler Belediyeye müracaatla ondülâsyon makinelerinin 110 volttan 24 volta indirilmesi kararına itiraz etmişlerdir. Berberler makinelerin 24 voltla çalışamayacağını, bu vaziyette müşterilerin bir buçuk saat makine tellerinin kızmasını bekliyeceklerini bildirmişler ve bunların 45 voltluk olmasını teklif etmişlerdir. Belediye makine şubesi müdürlüğü ise 110 voltla çalışacak makinelerin tehlikeli olduğunu ve bu cereyanın ölüme bile sebeb olacağı mütaleasında bulunmaktadır. Ondülâsyon makinelerini kullanan berberler için yakında bir kurs açılacaktır. Bu kurslarda muvaffak olamayanların makine kullanmasına müsaade edilmiyecektir.

Mahkemelerde:

Ev sahibesinin ağzını mendil tıkayarak tehdidle paralarını almış!

Maznun, vak'a gecesi misafirlikte olduğunu söyledi. Yüzündeki berelerin düşme neticesinde olduğunu iddia etti, bu yüzden şahidlik yapan karısile mahkemede kavga etti.

Bir müddet evvel, Üsküdarda Sultantepede vukubulan bir soygunculuk hâdisesinin 1 nci Ağırceza mahkemesinde dün duruşmasına bakılmıştır.

Hâdisenin kahramanı Mustafa Aktaş ev sahibesi bulunan 65 yaşında Ayşenin bir gece uyurken odasına girerek, parasını gasbetmiştir. Iddiaya nazaran, maznun bahçe tarikile ev sahibesinin bulunduğu bölüğe ve oradan da kapı kilidini kırmak suretile ihtiyar kadının yattığı odaya girmiştir. Ayşenin ağzına bir mendil tıkamış, boğazını sıkarak cebren ve tehdidle kuşağının içinde bir kıymettar yüzük ve 365 lira bulunan kesesini almıştır.

Suçlu ise mahkemedeki sorgusunda aleyhindeki iddiayı küllîyen reddederek, demiştir ki:

«— Vak'a saat 20 ile 22 arasında olmuş. Halbuki, ben o gece saat 23 e kadar komşumuz Mevlûdda misafirdim. Bu suçla kat'iyen bir alâkam yoktur. Bu iddia sadece bir iftiardan ibarettir.»

Reis sormuştur:

«— Peki amma, kadının vücudunda ve yüzünde yaralar ve bereler varmış. Bunları kim yapmış?»

«— Ayşe birkaç gün evvel mutfakta düşmüş, hattâ kendisini karım kurtarmıştı. Yaralar ve bereler de o vakit olmuş.»

Bunun üzerine mahkeme suçlu Mustafanın karısı Afifeyi de şahid olarak dinlemiş ve bu cihetî kendisinden sormuştur. Safdil bir kadın olan Afife:

«— Evet bay reis, demiştir. Kadıncağız mutfakta düştü. ben imdadına yetiştim de kurtardım Amma, yara bere görmedim.»

Suçlu karısının ifadesine itiraz ederek:

«— Vaktile bana aksini söylemişti. Şimdi mahkemede yanlış ifade veriyor» demiştir.

Afife buna kızmış, kocasına dönerek, şu cevabı vermiştir:

«— Aaa, mahkeme huzurunda yalan söyliyecek değilim a. Ne yapayım, görmediğim şeye zorla gördüm diyemem ki...»

Böyle karı koca arasında adetâ kısa bir münakaşa geçmiştir.

Mahkemece mütaleasına müracaat olunan adliye tabibi Hikmet Tümer de, yaraların düşme neticesi olduğuna dair iddiayı red ve cerhetmiştir.

Müteakiben müddeiumumi Ziya Yazgan söz alarak, esas hakkındaki iddiasını serdetmiş ve suçu sabit olan Mustafanın ceza kanununun 495, 497 ve 193 ncü maddelerine tevfikan tecziyesini istemiştir.

Duruşma, suçlunun müdafaasını hazırlaması için talik edilmiştir.

DEĞİŞEN DÜNYA

(Baştarafı 2 nci sayfada)

me karşı cephe aldı. (1)

Bu hareketlerde hâdiseler müşterek bağları ortaya çıkarıyor ki o da kapitalizmin tasfiyesidir. Bu tasfiye inkılâbın seyri esnasında her memlekette kendi şartlarına göre yapılmıya başlamıştır. Rusyada kapitalist kuvvetli değildi. İstihsal münasebetleri sınaî ve malî kapitalizmin tahakkümünü girmemiş, sermaye temerküzleri olmamış, yani kapitalizm kuvvetlenmemişti. Binaenaleyh istihsal işlerinde hâkim faktör olmıyana kapitalistin tasfiyesi ve yerine devletin kaim olması mümkün oldu. Bundan dolayıdır da orada hem kapitalizm, hem de kapitalist tasfiye olundu.

Almanyada bütün istihsal münasebetleri kapitalistin tahakkümü ve idaresi altında idi. Fakat Almanyanın derdi, bu münasebetlerin Alman kapitalistleri elinde olmasında değil, fakat beynelmilel kapitalist âlemin ve bizzat kapitalist rejimin tahakkümünde bulunmasında idi.

Almanya beynelmilel kapitalizmin mümessilleri olarak tanıdığı Yahudi sermayedarlığını tasfiye etti, ve bu işinde Alman kapitalizminin tam bir müzaheretine malik oldu. Bunun haricinde istihsal ve mübadele münasebetlerini ellerinde tutan sermayedarları Rusyada olduğu gibi tasfiyeye lüzum görmeden bunları büyük Alman davası menfaatine inkılâbın emrine aldı. Yani Almanyada kapitalizm tasfiye olundu; fakat kapitalist kaldı.

Türkiyede tasfiye olunacak modern manada bir kapitalist sınıf yoktu. Hattâ bidayette bunun yoksuzluğundan dolayı devlet himayelerile bu sınıfın yetiştirilmesi lâzım geldiği sanıldı; hususî sanayi tesisi devrine bile geçildi. Fakat bu sınıfın çok cılız ve becerıksiz olan yapıcılık kudreti ve hiç olan sermayesile sanayiin kurulmasına imkân olamıyacağı hâdiselerle çabucak anlaşıldı. Evvelâ yok olan sınıfı ve bu sınıfa lâzım olan sermayeyi milletçe ve devletçe yapılacak fedakârlıklarla meydana getirdikten sonra, bu sınıf cemiyete tahakküm edecek ve sonunda tasfiye olunacaktı. Buna ve bu kadar maddî fedakârlıklara ne lüzum vardı? Kaldı ki ne yapılırsa yapılsın böyle zorla yetiştirilmiş bir sermayedar sınıfın yapacağı küçük, derme catma sanayile Avrupanın ileri sanayiine rekabet imkânı yoktu. Binaenaleyh Türkiyede kapitalistin yerine devlet geçti. Yani burada kapitalist tasfiye edildi; fakat kapitalizm kaldı.

Şimdi şu üç inkılâb hareketinde mevcud başlıca farkları yukarıda işaret ettiğimiz veçhile tetkikten sonra onların kapitali ve kapitalizmi tasfiye işlerinde bir dereceye kadar müşterek olduklarını görüyoruz. Çünkü bütün bu hareketlerle kapitalizm tasfiye olunmaktadır. Kapitalizm öyle bir sistemdir ki bu, burada hem kendisi hem de kapitalist lâzımdır. Bir memelekette bunlardan birisi yoksa, orada kapitalizm de işlemiyor, yok demektir. Maamafih inkılâb memleketlerinde şimdi mevcud olan farklar, onların başlangıçta aralarındaki farklara ve tezadlara nazaran çok hafiflemiştir ve bu azalma hareketi de gittikçe durmamış, ilerlemektedir. Bundan şu mâna çıkar ki, inkılâbın seyri devam ediyor; buhran ve intikal devrelerine has olan alâmetler tamamdır. Günün birinde dünyanın yeni bir refah ve sükûn devresine girmesi için ise, buhran ve intikal rejimlerinin böylece hâdiselerle olgunlaşması, müşterek meseleler doğurması bu şekilde bir mukadderat ve gaye birliğinin kurulması icab eder. Zaten içimize ferahlık veren insanlığın istikbali hakkında ümidlerimizi kuvvetlendiren noktalar da yalnız bunlardan ibaret kalmıştır.

Ahmed Hamdi Başar

(1) İtalyan faşist hareketinden bahsetmiyorum; çünkü İtalyanın vaziyeti dolayısile faşizm milli bir müdafaa ve muhafaza rejimi olarak doğdu. Diğer ihtilâl hareketlerinin inkılâbcılık vasıflarile faşizmin muhafazakâr ruhu arasında hissedilir şekilde mevcud tezadın son harb ve dünya hâdiselerile azalması beklenebilir.

Düzeltme: Geçen yazımda bir iki küçük tashih hatası vardı. Bunların en mühimmi makalenin ilk satırındaki «Harb» kelimesi idi; halbuki bu «Hürriyet» olacaktı.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey dün bir daireye, arkadaşımı görmeğe gitmiştim...

... Bir de baktım ki kapının üstünde bir kâğıd: «Misafir kabul edilmez» diye...

... Acaba bu yasak ne zaman kondu dersin?

Hasan Bey — Resmî dairelere halis kahve tevzi edildiği gündenberi olmalı!

SUAD GÜN KONSERİ
Caddebostanında İskele karşısında
BUKET GAZİNOSUNDA
Yarın akşam ve Pazar günü akşamı
KONSERDEN EVVEL FEVKALÂDE İNCE SAZ
yerlerinizi evvelden tedarik ediniz.

TİYATROLAR
Bürhanettin Tepsi temsilleri
Cağaloğlunda Çiftesaraylarda
Cumartesi günü akşamı
BABA RAMİZ

Dünya radyoları diyorlar ki

(Baştarafı 1 inci sayfada)

müsaid tefsirler yapmış, Almanya - nın Türkiyeyi Yakınşarkta bir is - tikrar unsuru olarak tanıdığını, muahedenin tesir ve şumulünün şimdi ölçülemiyecek kadar büyük olaca - ğını söylemiştir.

İtalyan radyosu:

Roma radyosu «Muahedenin e - hemmiyeti büyüktür. Türkler Al - manyada daima hüsnü telâkki e - dilmişlerdir. Türk - Alman dost - luğu 17 nci asırdan başlar. Gerek Atatürk, gerekse İsmet İnönü Al - manyada çok sayılan şahsiyetler - dir» demiştir.

Macar radyosu:

Macar radyosu «Bu hâdise hiç şüphesiz Mihve devletleri ve Mih - ver dostları tarafından fevkalâde memnuniyetle karşılanacaktır. Bu iki asil millet aralarındaki muvak - kat soğukluğu izale ederek gene elele vermiş bulunuyorlar» demiş - tir.

Bulgar radyosu:

Bulgar radyosunun söyledikleri şunlardır: «Türk - Alman muahe - desi, Türk - İngiliz paktından daha az ehemmiyetli değildir. Almanya - nın Türkiyeye verdiği teminat, Su - riyede Alman kuvvetleri bulunma - dığının anlaşılması, Alman ordu - larının Balkanlardan çekilmeleri Türkiyede ferahlık uyandırmış ve bu muahedeye zemin hazırlamış - tır.

Sovyet radyosu:

Sovyet radyosu dün sabahki neş - riyatında muahede metnini aynen vermiş, hiçbir mütaleada bulunma - mıştır.

İspanyollar Fası istiyorlar

Madrid, 19 (A.A.) — Tas ajan - sı bildiriyor:

İspanyada çıkan Arriba gaze - tesi neşrettiği bir makalede Fran - sanın Fası muhafaza etmek arzu - sunu takbih ediyor ve diyor ki:

Vaktile Fransa hiçbir hakkı olmaksızın Fası ele geçirmişti ve bugün de muhafaza etmektedir. Halbuki Fas hukukan İspanyaya aiddir. Belki Fransızlar bunun maziye karışmış olduğu mütalea - sında bulunabilirler. Fakat İs - panyollar ve Faslılar böyle düşün - müyorlar.

Amerikada bozgunculara karşı tedbir alınıyor

Nevyork, 19 (A.A.) — İtimad edilir bir membadan öğrenildiğine göre, muhacir sıfatile Amerikaya bozguncu unsurların girmesine mâni olmak üzere 1 Temmuzdan evvel muhacirlere karşı sıkı kon - trol tedbirleri alınacaktır.

PAYLAŞMA

Yazan: Maksim Gorkiy — Çeviren: Hasan Âli Ediz

Kiliseden, meydanın üzerine kocaman ve koyu bir gölge düşü - yordu. Sağanak halindeki yaz yağ - muru dineli daha çok olmamıştı. Meydanın kaldırım taşları arasın - daki çukurlarda küçük küçük su birikintileri teşekkül etmişti. Ki - liseden düşen gölgelerin örttüğü yerlerde donuk duran bu su biri - kintileri, gölgesiz yerlerde - yu - muşak ve mavi gök yüzündeki hareketsiz, parlak ve kocaman a - yın ışıklarını aksettirerek - bir gü - müş dalgası halinde pırıldıyorlar - dı.

Akşam duası bitmişti. Esmer insan gölgesi, meydandan geçe - rek muhtelif istikametlerde dağı - lıyorlardı. Bunlar, su birikintileri ni ihtiyatla dolanarak, sokakların - meydana açılan beş dar kana - lın - içinde gözden kayboluyorlar - dı.

İşte şimdi artık bu meydan, sessiz, tenha ve hazin bir hal aldı.

O zaman, kilisenin sahanlığı ci - varındaki gölge istikametinden, taşların üzerine düşen bir made - nin zayıf sesi aksetti ve görünmi - yen bir yerden, küçük bir gölge fırladı. Bu gölge, tuhaf bir şekilde zıplıyarak, meydanın kaldırımları üzerinde koştu ve birdenbire - yere çömelmekle yere uzanmak arasında bir vaziyet alarak - kü - çüldü.

Gene ayni zamanda, sokaklar - dan birinden, iri fakat biraz beli bükülkçe bir insan gölgesi daha peyda oldu ve ağır adımlarla bi - rinci gölgenin istikametine doğru yürüdü. Bu gölge, önünü kolla - madan ulurorta yürüyor, ayakları - le su birikintilerini çiğniyerek su - larını etrafa sıçratıyordu.

İşte şimdi bu iki gölge bir tek kütle halinde birleşti. İkinci gölge birincinin üzerine eğilmek su - retile onu kapadı.

Kısık, çatlak ve kalın bir ses duyuldu:

— Sen burada böyle ne arıyor - sun?..

Biraz ürkek, heyecanlı ince bir çocuk sesi cevab verdi:

— Beşlik arıyorum. Kaç para dilendiğimi hesablarken bu hain beşlik elimden kurtuldu ve yuvar - lanıp gitti. Ne zamandanberi de arıyorum, gözü körolasıca kâfir!.

Kalın ses melânkolik bir eda ile sordu:

— Beşlik olduğunu iyice biliyor musun?

— Yok daha neler!... O kadın her vakit beşlik verir. İşte bu beş - liği de o vermişti.

— «O kadın» dediğin de kim oluyor?

— «O» mu?. Kibar bir kadın, bir hanımefendi.

Kalın ses içini çekerek tekrar - ladı:

— Demek hei vakit beşlik ve - riyor, ha?.

Çocuk, ciddiyet ve ehemmiyet - le başını sallıyarak kısaca cevab verdi:

— Her vakit!...

Ve gene eskisi gibi, koyu bir gölge lekesi halinde birleşmiş o - larak ikisi de sustular ve yerleri aramağa koyuldular.

Kalın sesli gölge içini çekerek doğruldu ve:

— Bulamıyacağız, diye söylen - di. Su, çamur. Halbuki büyücek bir para. Yazık!...

Küçük gölge de anî bir kararla, dimdik doğrularak:

— Adam sen de, dedi, aldırma!

O, kanburdu. Muhatabı ise u - zun boylu, ince idi. Garib bir şe - kilde, kirpi gibi büzülmüştü. Âde - ta birisi yukarıdan şiddetle başına vurmuş da, başı iki omuzu arasına der'n bir surette gömülmüş hissini veriyordu.

O, düşünceli bir eda ile küçük gölgenin sözünü tekrarladı:

— Aldırma mı?. Ha şuna bak!. Anlaşılan bir hayli para dilendin?

Kanbur, memnun bir eda ile:

— Beş kapiği hesaba katmaz - san, yirmi iki kapik, dedi.

— Demek ki iyi para veriyor - lar!... Halbuki benim hiç şansım yok! Git, çalış diyorlar. «Mecburî çalışmaevi» ne git diyorlar. Hal - buki orası da âdeta hapishane gi - bi bir yer. Orada her türlü insan var. Sanki ben onlarla yapabilir - mişim?. Sen daha küçüksün... Henüz hiç bir şey bilmiyorsun.

Uzun gölge, gücenmiş, dargın bir eda ile söze başlamıştı, sinirli bir eda ile sözlerini bitirdi. İkisi de hareketsizce, karşılıklı olarak ayakta duruyorlardı.

Kanbur çocuk canlı canlı anlat - mağa başladı:

— Beni de bir gün enselemiş - lerdi. Bekçi yakaladığı gibi oraya götürdü. Orada gözlüklü bir amca vardı. Bekçi beni onun yanına çı - karınca:

«— İşte efendimiz, dedi, yaka - ladım!. Alınız!»

Beni orada derhal halat örmeğe oturttular. Müthiş sıcaktı. Felâ - ket!. Burnuma, gözlerime müte - madiyen toz kaçıyordu. Beni müth - iş bir aksırıktır tuttu Ha babam, aksır da aksır!... Aman Yarabbi.

Çocuk nasıl aksırdığını hatırlı - yarak gülmeğe başladı.

Uzun gölge alâka ile sordu:

— E, sonra?...

— Sonrası ne olacak, ikinci gü - nü kaçtım.

— Kaçtın mı?

— Kaçtım.

Uzun gölge, sesinde bir zafer ahengi olduğu halde:

— Ya, gördün mü?.. dedi.

Fakat burada neyin görülmesi icab ettiğini izah etmedi.

Uzaklardan bir yerden, sokak - ların birinden gece bekçisinin düdüğü duyuldu. Bunun ardından bir çan sesi geldi. Hazin bir bakır ses, âdeta bir şeyden şikâyet edi - yormuş gibi inliyerek ve ağır ağır sönerek, havayı dolaştı.

Küçük çocuk:

— Artık gitmeli, dedi.

Ve, ileriye doğru yürüdü.

Muhatabı da, geniş adımlarla onun yanında yürüyerek sordu:

— Sen nereye?. Eevin, anan,

(Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

İçki yasak edilmeli mi?

Mektub gönderme müddetini uzattık, siz de cevab verin

İçki taraftarları

"İçkinin kaldırılması umumî bir neş'esizlik doğuracaktır„

● ***Konyada mızıka muallimi Mehmed Gürdal:***

«— Muhtelif vilâyetlerde müzik öğretmenliği yaptım. Meslek icabı birçok içkili toplantılarda, ziya - fetlerde bulundum. Edindiğim ka - naat ve tecrübelere istinaden diye - bilirim ki; alkol cemiyet hayatının lâzımı gayri müfarikidir. Ben ken - di hesabıma bu gibi toplantılarda daima içerim ve bu alkol tesirile de büyük bir neş'e ile içinde sa - zıma muvaffakiyetle devam ede - rim.

Dikkat ettim; içkisiz toplu - luklarda ayni canlılık ve mehareti gösteremiyordum. Demek oluyor ki; içki bende müsbet bir tesir ya - pıyor ve hasmının ifa ve icrasında beni muvaffak kılıyor.

Fakat benim bu içki kullanış tarzım tamamen irademin hudud - ları içindedir. Yani ifrata varma - mak şartile...

Rahmetli hocam maruf bahri - yeli Ali Bey de benim gibi hareket ederdi. Kendisinden benim gibi is - tifade eden birçok musiki men - subularına sırası geldikçe şunları söylerdi:

«— Siz cemiyet topluluklarına sazlarınızla ahenk ve samimiyet vereceksiniz. Bediî hislere hitab eden nağmeler bu işe kâfi gelmi - yecek, şahsiyetlerinizle de bulun - duğunuz muhitlere bir örnek ol - mağa gayret edeceksiniz. Onun için içki içiniz... Aldığınız alkol, sizi değil. san'at aşkınızı coştur -

(Arkası sayfa 7 sütun 4 te)

İçki aleyhtarları

"Türkiye Amerika değildir. Biz içkiyi yasak edebiliriz„

● ***Vezirköprü: Gazi ilk okulu başöğretmeni Zeki Ozan:***

İçki, uzviyete, muhakemeye, ira de kuvvetine, ahlâki kayıdlara her türlü kıymet hükümlerine hâ - sılı millî bünyemizin huzur, istik - lâl, inkişaf ve tekâmülüne her ci - hetten müessirdir. Bu suali bir doktora, bir sosyoloji âlimine, bir psikoloğa, bir ordu kumandanına, bir pedagoka sorunuz. Bunlardan ayrı ayrı alacağınız cevab şu ola - caktır: (İçki millî ve içtimaî bir âfettir). Böyle bir hükmün ve ne - ticenin aksini iddia ve isbat etmi - ye imkân yoktur. İçkinin az veya çok lehinde bulunacak olanların, delil ve iddiaları her ne mahiyette olursa olsun hissî, indî ve gayri içtimaî bir takım mülâhazalardan ibarettir. Her moda gibi bidayette bu da görenekle, sirayetle başla - mıştır. İtiyad, ipitlâ ve nihayet nefsimizde önüne geçilemiyecek bir ihtiras seli olmuştur. Muka - vemet derecesine göre az çok ve dalga dalga bütün ferdleri sarar, emer, uyuşturur. Bu tahrib sinsi ve tedricidir. Tesirini aile felâket - lerinden alarak gençliğin meziyet - lerine asil ve temiz kanına kadar götürür.

Bazıları içkilerin derecesini in - direceğimize içenlerin seviyesini yükseltelim diyorlar. Bana kalırsa bu iddia da doğru olamaz. Bir ce - miyetin kültürünü hususile ahlâk ve terbiyesini, umumiyetle istenilen seviyeye çıkarmak asırların işidir. Cemiyet böyle bir seviyeye yükselebilmek için lâzım gelen bu as - rları idrak etse ve bu müddet içinde en sıkı ve normal terbiye şartlarına da tâbi tutulsa gene müsbet bir netice alınamaz. Çünkü şuurumuzun terbiye âmilleri yal - nız hariçten iktisab edilenlerle kal - mıyor, zira onun bir de irsî cephe - si vardır. Hayata herkes ayrı bir yaratılış ve kabiliyette doğar. Şuurun her vetiresinde olduğu gibi irade kabiliyeti de şahıslara göre değişir. Terbiye âmilleri bu ayrı ayrı kabiliyetleri, mümkün olduğu kadar müteessir eder. İleri -

(Arkası sayfa 7 sütun 2 de)

Cevab gönderme müddetini uzattık

Anketimize cevab verme müd - detini memleketin uzak köşelerin - deki okuyucularımızın istekleri ü - zerine 15 gün daha uzatmış bu - lunuyoruz. Bugün elimizde mev - cud bulunup henüz neşredilme - miş olan cevabların yekûnu yüz - leri aşmaktadır. Buna rağmen okuyucularımızın arzularını ye - rine getiriyoruz. Bütün cevabla - rın yekûn ne miktara baliğ olur - sa olsun neşredileceği tabidir. Siz de cevab veriniz.

— 8 —

Ona herkes (Beybaba..) diyor - du. Sivri beyaz sakallı; nur yüzlü bir ihtiyardı. Entari, hırkası ve takkesile onu eski zaptiyenin idam mahkûmlarına mahsus bah - çesinde gördükçe:

— Sübhanallah... Bu biçare a - damcağız buraya acaba neden gel - miş?. diyordum.

Sonra Yıldız sarayı, Beşiktaş muhafızlığı, zaptiye meclisi gibi lâyüs'el makamların entrikaları aklıma geliyor:

— Muhakkak bunlardan birinin kurbanı olmuştur!

Diye hükmediyordum. Kendim - den ziyade şu zavallı nur yüzlü ih - tiyara acıyordum.

Bir iki kişiye sordum:

— Şu Beybaba mı? dediler; ida - ma mahkûm...

Hele biri:

— Onu asmamalı; kör testere ile ensesinden kesmeli... diye da - ha ileri gitti.

— Ne yapmış bu adamcağız?.

Diye sordum:

— Gelinini sevmiş; kendi oğ - lunu öldürmüş...

Deyince dondum kaldım.

Bir gün bahçede yanıma tesa - düf etmişti. Elinde Fuzulinin di - vanı vardı.

Canını canana vermektir ke - mali âşıkın:
Terki can derler bu derdin mu - teber dermanına

Mısraını garib bir eda ile tekrar tekrar okuyordu.

Gelinini severek oğlunu öldüren ihtiyar

Sonra bana döndü:

— Ne büyük şair!... dedi. Aşkı ne vuzuhla ifade ediyor!... Bu kitabın hayranıyım. Sehpaya çı - kıncaya kadar bunu elimden bı - rakmıyacağım.

— Allah esirgesin Beybaba.. de - dim.. Cenabıhak bir sebebini halkeder, elbette bu da geçer!.

— Hayır... dedi. O vakit aşkım kemale ermiş olmaz. Görmüyor musun; Fuzuli, bu büyük insan ne diyor: [Terki can derler bu derdin muteber dermanına!..]

İhtiyarın bu metanetine ve ar - zusuna şaştım?. Bana macerasını anlatması için yalvardım. Evvelâ razı olmadı.. Fuzuli'den, Nedim - den, Bakiden bahsettim. Aklımda kalan tekerlemeleri okudum. Ni - hayet hoşuna gittim. Dilini çöz - düm:

— Ben, vak'amı, şimdiye kadar burada kimseye anlatmış değilim. Çünkü ehli aşk yok. Ehli dil yok. Bunların ekserisi saz, şarkı, şiir meraklılarıdır amma, okuduklarının asıl mefhumunu bilmezler... Beyinlerinde bir şimşek çakar. Bir rüzgâr gelir geçer. Aşk ebedî ol - malı. [Sonra gayet yavaş sesle.] Niçin asılmak istiyorum; biliyor musun? Aşkım için. Tasavvur et: Sevgilisi için bir adamın ipe çık -ması. İşte: ebedî aşk böyle tekâ - mül eder. Bitmez. Madem ki ruh - lar bakidir; ebedî devre asıl öl - dükten sonra başlar. Biz de Sua - dımla işte böyle öbür dünyada ka - vuşacağız.

— Suad kim Beybaba?.

— Benim gelinim...

— .....

— Oğlum Hüseyine aldığım kız. Refikam vefat etmişti. Yirmi altı yaşında oğlum Hüseyin ile i - kimiz kaldık. Konu komşu: «Bey - baba... Eve bir hanım lâzım. Hü - seyin beyi evlendirelim» dediler. Münasib gördüm. Suad hanımı buldular. Fıkır fıkır bir tazecik. Evimize gelin geldi. Oğlum son derece rakı ve kumar müptelâsı. Âmedii divanı hümayunda kâ - tib. Zaten yüz yirmi kuruş maaş alıyor. Kumarına, rakısına üç gün yetişmez. Kız bana sokuldukça so - kuldu Kumarbaza, sarhoşa kadın ısınır mı hiç!.

Kendi kendime: Muhakkak bu kız beni seviyor diyordum.

— Allah Allah...

— Evet!. Taaccüb edecek ne var?. Hem genç kızlar yaşlı er - kekleri daima tercih ederler!.

— Neden?.

— Neden olacak: Yaşlı erkek aşkta da usta olur.

— Ya!!...

— Elbette... Nihayet; Hüseyi - nin mevcudiyeti; Suadla aramız - da bir kara çalı idi. Bir eczacı çı - rağı tanıyordum. Ondan sözde ba - ğa musallat olmuş köpekleri öl - dürmek için bir miktar zehir al - dım. Gelinimi; evi badana yaptı - racağımı bahane ederek iki gece için annesinin evine yolladım... Hüseyin benim yanımda rakı iç - mezdi. Fakat ona o akşam elimle mükellef bir rakı masası hazırla - dım. Envai mezeler aldım. Daire - den geldi. «Hüseyin bu akşam sa - na rakı hazırladım» dedim. Evvel - lâ şaştı. Sonra ben: «Bundan böyle rakını evinde içeceksin. Genç kız gece yarılarına kadar pencereler - de bekliyor. Al, iç. İçebildiğin ka - dar iç» sözlerini söyledim. (Baba sen ne âlicenab bir insansın) diye ellerime sarıldı. İçti.. içti.. içti. Kendini bilmiyecek bir hale gel - diği zaman son kadehine eczane - den aldığım mayii karıştırdım. O - da kapısını kapayıp çekildim...

— Öldü mü?.

— Öldü. Ertesi sabah odada ö - lüsünü buldum. Ağladım. Döven - dum... Komşular üşüştü. Evvelce hazırladığım sahte bir raporla tam defnettireceğim sırada gelinim gelmez mi?.

Benim ona bakışımdan galiba şüphelendi. Kocamı ben muayene ettireceğim diye ayağa kalktı. Bir muayene: Her şeyi meydana çı - kardı...

Bu nur yüzlü adamın şu feci hi - kâyesi beni ıztırabla kıvrandırdı. O da muztaribdi. Fakat oğlu için değil, aşkı için... Hüseyine acımı - yorum. Çünkü; güzel bir genç kızla evlenip te; gece yarılarına kadar onu pencerelerde bekletip; kumar ve rakı arkasında koşan bir ada - mın başına ergeç bir felâket gelir. Yalnız o genç kıza acıdım: Koca - sından ihmal görünce bir baba di - ye sarıldığı şu menhus elin ne büyük sillesine maruz kalmış... Kalbim; bu zavallı genç kıza yan - dı...

Iztırab canı ve hayfa ki cânân bilmiyor.
Bilmiyor derdin nedir; cânân değil can bilmiyor.
Sen bilirsen söyle: Ey icadı efgan eylıyen:
Bilmiyor esrarını Allahın in - san bilmiyor!.

(Arkası var)

Memleket Haberleri

İzmirde

Yakalanan bir dilencinin cebinde 106 lira bulundu

İzmir (Hususî) — Çorakkapıda Basmahane önünde Mehmed oğlu Dramalı Etem, dilencilik yaparken tutulmuş ve üzeri arandığı zaman 106 lira 92 kuruş para çıkmıştır.

Ayna ile fal bakan bir falcı yakalandı

İzmir zabıtası, Yapıcıoğlu yokusunda Kuşbaş sokağında 55 sayılı evde ayna ile fal bakan 65 yaşında Emine ve Ahmed Konuğu iki kişiye fal bakarken yakalamıştır. Meşhud suçlar kanununa göre mazbunların şehrimiz asliye ceza mahkemesinde muhakemelerine başlanmıştır.

Maznunlardan 65 yaşında Emine bu işle artık birkaç senedenberi uğraşmadığını, evinde zabıta memurları tarafından görülen kimselerin de misafir olduklarını söylemiştir.

Maznun Ahmed ise suçunu büsbütün inkâr etmiştir.

Aralarında kadın ve erkek de bulunan şahidler verdikleri ifadelerde Emineyi işaretle, bu kadının iyi ayna baktığı için o gün evine gittiklerini, fakat polislerin kendilerini tutup karakola götürdüklerini söylemişlerdir.

Reis, Eminenin tevkifine ve sabıkasının sorulmasına karar vererek muhakemeyi başka bir güne bırakmıştır.

Bartında ev soyanlar tutuldu

Bartın (Hususî) — 30 Mayıs Cuma günü, Şar köyünde İsmail Çeredelinin evine geceleyin girilmiş ve bir 10 liralık, 3 tane Türk altını, 4 altın küpe ve daha bazı şeyler çalınmıştır.

Yapılan tahkikatta, hırsızlığın ayni köyden Receb Çetinkaya ile Böcekoğullarından İsmail Şarlı tarafından işlendiği anlaşılmıştır. Hırsızlar yakalanıp adliyeye verilmiş, mahkemece tevkif edilmişlerdir.

2 Haziran Pazartesi gecesi de Karacaoğlu köyünden Hüseyin karısı Ürke Çetirimin evine girilmiş, elbise, ayakkabı vesair eşya ile 200 lira miktarında para çalınmıştır. Yapılan tahkikatta, bu işin, sabıkalılardan ve Ürkenin komşusu Zeliha Tıngır tarafından yapıldığı anlaşılmış ve hırsız kadın adliyeye verilmiştir.

Sivasta otomobil lâstiği ihtiyacı karşılanıyor

Sivas (Hususî) — Ticaret Vekâletince vilâyetimizin otomobil lâstik ihtiyaçlarını karşılamak üzere hariçten celbedilen lâstikler vilâyetlere tevzi edilmeğe başlanmıştır. Bu meyanda vilayetimizin ihtiyacına ayrılan otomobil lâstikleri bugünlerde şehrimize gönderilmek üzeredir.

Edirnede bir küp altın bulundu

Altını bulan bir ev sahibile bir dülger paraları bozdurup harcarlarken yakalandılar

Edirne (Hususî) — Gazi Hoca mahallesinde araba tamircisi Ali Mastori evinin bazı yerlerini dülger Mustafaya tamir ettirmekte iken bir duvarın yıkılması sırasında çekiç darbelerinin içinde içi para dolu bir cismin mevcudiyeti anlaşılmış, bunun üzerne dülger Mustafa işi diğer ameleye hissettirmemek için onları birer suretle uzaklaştırdıktan sonra evsahibi Ali ile birlikte duvarı biraz daha yıkmışlardır. Duvar yıkılınca filhakika içi altın paralarla dolu ve üstü bir deri ile bağlı büyücek bir küp bulmuşlardır. Bidayette Ali tarafından kıymetsiz penez para olduğu zannedilmesine mukabil bu işin kurdu olan ve zaman zaman böyle şeyler bulmasile tecrübe kazandığını söyliyen Mustafa bu paraların altın olduğunu görmüş ve bir tanesini Edirnede sarraf Musevi Kemale göstererek yedi lira mukabilinde satmak suretile kıymetini anlamıştır.

Bunun üzerine işi gizli tutmak gayesile satmak için İstanbula gidilmiş ve bir müddet sonra Edirneye avdet eden Mustafanın vaziyet ve halinde fazla rakı içmek, yeni elbise giymek, şuna buna rakı ve kahve ikram etmek gibi hallerinden şüphe eden uyanık polisimiz kendisini sıkı bir takib ve tarassud altına almıştır.

Mustafa bu takibden bihaber olduğu için tekrar Musevi Kemale bir altın bozdururken cürmümeşhud halinde yakalanmıştır. Sarraf Kemal de bu paralardan beheri 7, 8 er lira ücretle satın alınmış 34 altın bulunmuş ve Emniyet Müdürlüğünce zapt ve müsadere edilmiştir.

Ele geçirilen bu altınlardan 1765 tarihi taşıyan bir Fransız altınıdır. Üzerinde Kral Elizabetin resmi vardır. Diğer ikinci tip altın 1725 tarihli Macar altınlarıdır. Üzerinde elinde kalkan ve kılıç tutan bir şekil vardır. Üçüncü altın Bizans altını olup bir tarafında 16 yıldız ve içinde bir figür vardır. Diğer tarafında da keza elinde asa tutan bir rahib ile karşısında diğer bir figür vardır.

Mütebaki ve adedi binlere varan ve büyük bir mendil içinde nakledilen altınlar ev sahibi Ali tarafından bozdurulmak üzere İstanbula götürüldüğü anlaşılmış ve takibata girişilmiştir.

Yeşil Antalyada bir san'at yuvası

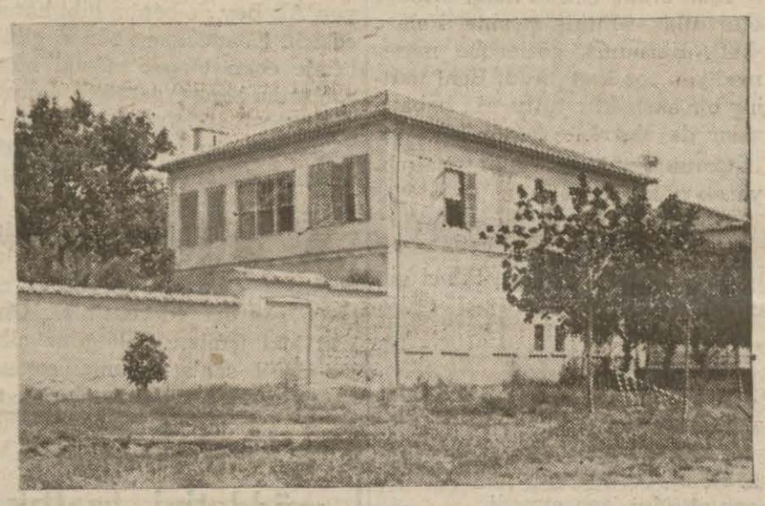

Antalya (Hususî) — Maarif Vekâletinin güzel bir buluşu ile geçen sene Antalyada açılan Akşam Kız San'at okulundaki genç kızlarımızın bütün bir yıl çalışmalarını gösteren sergi Vali Haşim İşcanın huzuru ile ve yüzlerce davetliden mürekkeb bir kalabalığın iştirakile törenle açılmıştır.

Törene İstiklâl Marşile başlanmış ve mekteb Müdürü Kadriye Oganın canlı bir hitabesile nihayet verilmiş, müteakiben davetliler sergi salonlarını ayrı ayrı gezmişlerdir.

Serginin dikiş, çiçek, moda, elişleri ayrı ayrı bir itina ile hazırlanmış ve genç kızlarımızın büyük başarıları herkesin takdirini celbetmiştir.

Mektebdeki büyük intizam ve disiplin geceli gündüzlü çalışan ve muhitine kendisini çok sevdiren mekteb müdürü Kadriye Oganın mesaisinde muvaffak olduğunun en bariz bir delilidir.

Cümhuriyet maarifinin yurdun her köşesinde açtığı yüzlerce sanat müessesesi içinde Antalya Akşam kız San'at mektebi intizam ve mükemmeliyeti ile göze çarpmaktadır. Resim mekteb binasını göstermektedir.

Şikâyetler İhtiyaclar

Kandıranın tenvirat ve kanalizasyon meseleleri halledilmek lâzımdır

Kandıradan yazılıyor:

Kandıra tenvirat bakımsızlığı dolayısile aylardanberi sokaklarda zifirî bir şekilde karanlık devam etmektedir. Kasaba altı yüz haneli eski bir kaza merkezidir. Uzun zamanlar ihmale uğrıyan şirin kasabamız 4 sene evvelki belediye reisi zamanında mahallelerin lüks lâmbasile tenviri tensib kılınmış, o zamanlar tenvirata muntazam bir şekilde devam edilmişti. Halbuki bir buçuk iki aydanberi Kandıramız bariz bir surette göze çarpan bir takım hayatî derdler karşısındadır.

Kasaba kanalizasyonu

Kandırada dört beş senelik bir müddete istinad eden küçük mikyasta kanalizasyon tertibatı vardır. Fakat bu kanalizasyonlu yollar inşa edilirken dikkat ve itina gösterilerek alâkadar olunmakta idi; Şimdi bazı arka caddelerde kanalizasyonlar açık bir halde bırakılmakta, yağmurlar dolayısile bunlardan çıkan sular da kasabada külliyetli miktarda bulunan bazı kuyuları beslemektedir. Bu vaziyet amme sıhhati ve memleket sağlığı bakımından cidden dikkate değer bir meseledir. Bilhassa belediyenin bu gibi kuyularda sık sık sıhhî heyetlerle kontrol yapması ve icab eden kuyularda dezenfektan ameliyeler tatbik etmesi zaruridir.

Bartında ateşli âşık

Bartın (Hususî) — Akmanlar köyü muhtarı Mehmed Çakmağın evi ve altındaki dükkânı, 1 Haziran Pazar gecesi yanmıştır. Yapılan tahkikatta, yangının kasden çıkarıldığı ve bu işi yapanların ayni köyden Nuri Çakmakla arkadaşları Lâzlar köyünden Hacı Uçar ve Yazıcılar köyünden Mehmed Dinç oldukları anlaşılmıştır.

Suçlular yakalanmış, adliyeye verilmişlerdir.

Muhtar, Nuri Çakmağa kızını vermediği için bu delikanlı ile arkadaşlarının evi ve dükkânı ateşledikleri meydana çıkmıştır.

Küçük Haberler

★ Kangal kazasında atlı spor klübü tarafından tertib edilen at yarışları Pazar günü yapılacağından şimdiden icab eden hazırlıklara başlanmıştır.

★ Sivas vilâyeti Cümhuriyet Halk Partisi Bölge Müfettişi Kars Meb'usu Zihni Orhon Kangal, Divrik, Gürün kazalarındaki parti işlerini teftiş etmek üzere hafta içinde şehrimizden ayrılmıştır.

«Son Posta» nın tefrikası: 34

KOCA YUSUF

Güreşler başladı

Yusuf ilk anda Hançoyu kapıp sardı, fakat usta güreşçi kendini hemen kurtardı

Çopurun anası heyecanlı idi. Çünkü, oğlu; babasile kozunu paylaşacaktı. Kimseye meydanı vermeyen ve başpehlivanlığı vakıf haline getiren babası Alıçoya bakalım ne yapacaktı.

Çopur; Kırkpınara başpehlivanlık müsabakalarına geldiği zaman Aliço elli yaşına yaklaşıyordu.

Aliçonun ne Çopurdan, ne de çingene karısından haberi yoktu. O, gelmiş geçmiş bir günün silinmiş hatırası idi.

Fakat; Aliço, Çopur diye bir pehlivan işitiyordu. Yüz yirmi okkalık usta bir pehlivan olduğu anlaşılıyordu.

Zaten; Aliço, mehenk taşı olduğundan sivrilen pehlivanlar, Kırkpınarda soluğu alıp onunla boy ölçüşürlerdi.

Eh! Çopur da bunu yapmış bulunuyordu. Aliço; çingenenin Kırkpınara gelişine hiç metelik vermemişti. Çünkü; daha diri ve zinde zamanı idi. Onu öyle herkes kolay, kolay meydan yerinden çıkaramazdı.

Fakat; çingeneyi kazan dibinde soyunmuş, kispet ayağında gördüğü zaman şaşırmıştı. Çingene yabana atılır takımdan değildi.

Çopurun anası; kazan dibine yakın bir yere gelmiş, oğlunu seyrediyordu. İçinden eski hatıralarını yokluyor, gençlik zamanının kaba sığmaz heyecanlarını, taşkınlıklarını düşünüyor, senelerden sonra; Çopurun babası olan Aliço ile karşı karşıya kozlarını pay etmek için er meydanına geldiklerini görerek neticenin ne şekil alacağında sabırsızlanıyordu. Olabilir ya; oğlu, kim senin yenemediği babasını mağlûb edebilirdi.

Ah; Aliço, oğlu Çopuru bilse idi. Kimbilir ne olurdu?

Halbuki; o, gelip geçen bir zevkin dimağında ve kalbinde yer bırakmıyan boşluğu içinde, hissiz ve hayırsız oğlu ile karşı karşıya idi.

Çopurun babası da, anasının yanına oturmuş aslan yapılı oğlunu kolları kabararak mağrurane seyre dalmıştı.

Sanki; bu yüz yirmi okkalık ödülün sahibi kırk okka gelmez bu sıska çingene idi.

Karısına; gururlanarak:

— Nasıl Pembe?.. Gördün mü benim oğlanı?.. En sonunda Kırkpınar meydanında Aliço gibi bir pehlivanla karşı karşıya geldi.

Karısının ismi Pembe idi. Çingene karısı kocasının gururuna taham mül edemedi. Şöyle cevab verdi:

— A be; senden de pehlivan çıkar mı? Şükret bana!..

Pembenin kocası kızdı. Ayağında kabuğu yarı dökülmüş bir yara gibi ekli duran yemenisini eline alarak:

— Ulan tosbah suratlı karı, çok söylenme!

Diye bağırdı. Pembe; kocasının kendine mal olmıyan bir şey üzerinde, pabucunu çekip maliyet iddia etmesine kızmayıp güldü. Ve, şunları mırıldandı:

— Eh! Öyle olsun...

Çingene; karısının, hakkı teslim ettiğini görünce; pabucunu, kurumuş keçiboynuzuna benziyen ayağına geçirdi.

Çopur, yağlandıktan sonra; babasile anasının yanına gelerek ellerini öptü. Babası dua ediyordu:

— Oğlum; tanrı yardımcın olsun... Babanın oğlu olduğunu göster meydanda... Korkma, Aliço.dan!.. O, yalnız Sumnuludur, fakat; biz, tabiatin çocuğuyuz... Haydi, göreyim seni!..

Anası da; şu nasihati vermişti:

— Çopur oğlum: sen, pehlivan oğlu, pehlivansın!.. Fakat; karşındaki hasmın hem anadan, hem babadan pehlivandır... Eğer, başın sıkılır ise, zorlama kendini, bana söyle...

★

Cazgır; duaya başlamıştı. Dua bitti. Pehlivanları eşlerile takdim etti.

Yusuf için şöyle bağırıyordu:

— Hey!.. Ahali... İşte; yeni bir pehlivan daha düştüm meydana!. Güreşlere kimse müdahale etmiyecektir... Kıran, kıranadır.

Güreş başlamıştı. Seyirciler; en ziyade; Adalı, Yusuf, ve Aliçonun güreşlerine merak salmışlardı

Cazgır; çılgara meydan vermeden eşleri iyi taksim etmişti. Her pehlivan, mecburen eşini sahneden çıkarıncaya kadar güreşmesi icab ediyordu.

Yusufun eşi Hanço oğlu, Aliçonun arkadaşı ve çok usta bir pehlivandı. Bu, pehlivan Yusuf için mehenk taşı olabilirdi.

Eğer, Yusuf Hançoya güreş uydurabilir, ve, Hançoyu istediği gibi taşıyabilirse; ne kıratta pehlivan olduğu meydana çıkacaktı.

Çazgır Osman pehlivan, bunu düşünmüş, Yusufun gıradosunu daha, ilk elde şüpheye düşmeden anlamak için Hançoyu karşısına dikmişti.

Aliçonun da başı belâda idi. Çingene belâlı bir pehlivandı. Edirnede birkaç güreşi vardı. Hattâ; Serezde, Gümülcünede, Selânikte, Silivride güreşleri vardı.

Çopurun; elleri ve ayakları kelpeten gibi idi. Meydan yerinde dolaşırken; yerde bulunan oldukça büyük taşları ayak baş parmağının arasına sıkıştırır... Bir sapan taşı gibi, fırlatır meydandan dışarı atardı. Halk, Çopurun bu halini bildiği için, dikkat ederlerdi. Çopur parmağına taş takar, takmaz herkes başımıza gelmesin diye göz kesilirdi.

(Arkası var)

«Son Posta» nın tefrikası: 84

Havayı

YAZAN : EKREM REŞİD

— Bankadan sana bir ihbarname!... Para gelmiş!... Gelmiş Didar... Didar...

Artık Didar emniyet hâsil etmişti. Bunu tavrı da ifade ediyordu, sözleri de:

— Bir de o Anadolufeneri mi ne, oralarda pis pis kokulu balıkların arasında kalacaktın!... Amma bak haberin olsun bu para benimdir. Sana ödünç vereceğim, hiç merak emte bunu senin için değil, kendim için yapıyorum... Dolandırıcı karısı olmak istemem. anladın mı?... Evet, ödünç vereceğim. Artık ne yapar yapar. artırır, biriktirir ödersin!... İyice anladın ya... A... Ne diye böyle taşlıkta duruyoruz?... Yukarı çıkalım... Mutfakta tenekede gaz olacak!... Lâmbaları yakalım... Konu komşu geldiğimizi anlasın!...

★

Didar cidden çok yaman bir kadındı. Ertesi günü bankaya gitti, paraları aldı, koynuna yerleştirdi. Sonra Antalya balıkçıları cemiyetine koştu, reisle görüştü.

— Aman, reis bey, başımıza geleni sormayın!... Şetvan Efendi kayıplara karışınca vapura atlayıp İstanbulu boyladım. Aramadığım yer kalmadı. Nihayet bulmayım mı?...

Bu sözleri işitince reis yerinden fırladı.

— Buldunuz mu?... Nerede?... Nerede?...

— Hastanede...

— Şetvan Efendiyi değil... Paraları soruyorum... Nerede?...

— Nerede olacak, Şetvan Efendide...

Reis derin bir nefes aldıktan sonra koltuğuna yaslandı. Didar devam ediyordu.

Dün akşam geldik... Amma zavallı Şetvan Efendi öyle hasta olmuş ki âdeta tanımıyacaksınız... Adamcağız birkaç defa üzerine sarılan kefeni yırtmış!... Biçare... Bizi nasıl haberdar etsin?... Dili tutulmuş, kimseye meram anlatamazmış!... Neler çekmiş neler...

Reis cemiyetin parasını bir an evvel kasada görmek sabırsızlığile yerinde duramaz olmuştu.

— Şetvan Efendi nerede?...

— Evde...

— Gelsin... Gelsin!... Hayır hayır, biz gidelim... Biz gidelim!...

Beş dakika sonra Şetvanın boynuna sarılıyordu.

— Ah Şetvancığım!... Seni o kadar merak ettik ki tarif edemem!... Neyse, hamdolsun sıhhatin yerine geldi ya... Bize de o lâzım... Bakayım hele sana... İyi, iyi... Maşallahın var... Haydi cemiyete gidelim... Ha... Kefalet akçesi yanında mı?...

— Evet!...

— Haydi, gidelim, gidelim... Arkadaşları toplıyalım... Parayı yerine koyalım... Hep beraber bir nefes alalım!...

Yarım saat sonra içtima eden Antalya balıkçıları cemiyeti azası Şetvanın elinden parayı teslim alıyordu. Müttefikan alınan bir karar neticesinde Şetvana beş yüz lira ikramiye veriliyor, ayrıca da tebrik ve teşekkürleri havi bir mektub yazılıyordu.

Şetvan, ertesi günü, Antalya balıkçıları cemiyetinin muhasebeciliğini tekrar deruhde etmişti.

★

İki, üç. belki dört gün Şetvan, eski Şetvan Efendi olmuştu. Fakat günün birinde yeni şahsiyeti zuhur ediverdi. Son derece ehemmiyetsiz bir meseleden duyduğu hiddetin saikile ağzını bozmağa, küfür savurmağa başladı. Etrafındakiler şaşırmışlardı. Şetvanın lisanında bu gibi kelimelerin bulunması herkesi hayrete düşürmüştü. Fakat herkes bu asabiyetin, bu hiddet ve şiddetin sebebini biçare Şetvanın geçirmiş olduğu müthiş hastalıkta arayıp buldu. Zaten halinde ufak bir acayiblik müşahede edenler olmuştu. Şetvan arasıra kolunu oynatıyor, elile yanında bir şey arıyordu. Her halde hastalık zavallının üzerinde bir eser bırakmıştı. Zamanla zail olacak bir eser!...

Hayır, hayır... Şetvan pekâlâ biliyordu ki duymakta olduğu eksiklik burada zail olamazdı. Fakat bu eksikliğin ne olduğunu bir türlü kestiremiyordu. Arasıra, bağırmak, çağırmak, kırmak arzuları kendinde uyanıyordu. Bu arzunun önüne zor geçiyor, geçerken de azab duyuyordu. Şetvan, tam manasile kabına sığmıyordu. Burası ona dar geliyordu. Şehir dar, evi dar, cemiyetteki odası, masası dar, sokaklar dar, hülâsa her şey dardı. Kendisine verilen ikramiyeyi Didardan gizlemişti. Bu parayı göğsünü tazyik eden bu darlıktan kurtarmağa muktedir bir tılsım gibi saklıyordu. Sessiz, sadasız, vazifeşinas, temkinli Şetvan şimdi sinirli, hiddetli, hırçın olmuştu. Vazifesini de ihmal etmekteydi. Bir iki akşam rakı içmekle kendini avutmağa muvaffak olmuştu. Bir iki akşam yanındaki eksiği, boşluğu unutabilmişti. Fakat bu yalnız bir iki akşam devam etmişti. Rakı azabını teskin edemez olmuştu.

Didara gelince, o da bedbahttı. Birkaç gün iadei itibar eylediğini gelen misafirlerden anlamış ve memnun olmuştu. Her gelene, kendisinin tertib etmiş olduğu Şetvanın hastalık hikâyesini tekrar etmişti. Fakat çok geçmeden buradaki hayatının ne derece zevksiz ve yeknesak olduğunu bütün acılığile anlamıştı.

Bir akşam Şetvanın mutaddan fazla sarhoş olarak eve gelip:

— Buraya bak karı!... Ben burada çatlıyorum, patlıyorum, gebereceğim... Artık yeter!... Sen ne söylersen söyle, ben gidiyorum!... demesi üzerine, Şetvanın tahmininin hilâfına olarak:

— Haklkın var... Gidelim... Burada yaşıyamıyacağız!...

Cevabını vermişti. Bu cevab Şetvanı fevkalâde memnun etmişti. Memnuniyetini yerinden fırlayıp şarkı söyliyerek izhar ediyordu. Birdenbire durdu. Şimdi bütün bu sıkıntılarının, duymakta olduğu eksikliğin, yanındaki boşluğun sebebini anlamıştı. Demin söylediği şarkı Hava-Civa marşıydı. Oynadığı oyun da Hava-Civanın dansıydı. Nazarında her şey aydınlanmıştı.

— Karı, buraya bak be!... Ben artık Şetvan değilim!... Ben Havayım, ben Civayım, ben Hava-Civanın yarısıyım!... Nerede benim yarım?...: Ben yarımı bulmak istiyorum... Ben onsuz yaşıyamam.

Didar içini çekti. O da burada yaşıyamıyordu. O akşam ilk vapurla İstanbula gitmeği kararlaştırdılar.

★

Melpomeninin gitmesi üzerine Temel büsbütün yalnız kalmıştı. Gün geçtikçe ıztırabı artıyordu. Bir gün balıkçılar cemiyetinin içtimaına gitti.

— Arkadaşlar, dedi, bana bir şey oldu. Evet, bir şey!... Ne olduğunu bilmiyorum... Biliyorsam da tariften âcizim... Bunu arzunuz veçhile kabul ediniz, bence hiç ehemmiyeti yok.

(Arkası var)

["Son Posta,, nın lisan dersleri]

6 ayda pratik usulle İngilizce

HAZIRLAYANLAR:

Prof. A. R. Thompson ve İrfan Konur

33 üncü ders

Lesson Thirty - three

Exercises from Lesson Thirty - two:

Exercise I. Türkçeye tercüme ediniz:

Sizin okumıya çok alâkanız var, fakat yazmıya az alâkanız var. Bazı çocukların mektebde herhangi bir şeye (karşı) herhangi bir alâkası yoktur, fakat bütün çocukların bir şeyde alâkası vardır.

Exercise II

Translate into English:

1. I put something on the table.
2. I do not have anything in my mouth.
3. This is how I do it.
4. Little sugar is on the plate.
5. You do not have any rice on your plate.
6. A mark is on the book.
7. Take the letter from the table.

Yirmi yedinci derste yaptığımız gibi talebelerimize bugün de uzun bir metin veriyor ve o zaman tavsiye ettiğimiz metodu gene tavsiye ediyoruz. Talebelerimiz evvelâ menti dikkatle üç veya daha fazla okuyarak manasını anlamağa çalışmalı ve sonra Türkçeye tercüme edip tercümelerini gelecek ders vereceğimiz tercüme ile mukayese etmelidirler. Talebelerimize iyi bir tercüme yapmak imkânını vermek için bu sefer, uzun, zor ve içinde mecazi ifadeler ve bazı yeni gramer kaideleri bulunabilecek bir metin veriyoruz.

Vokabulary:

woodwork (uUduerk) — Marangozluk

a coat of paint — Bir paket boya

to keep safe — Saklamak, muhafaza etmek

picture - frame — Reşim çerçevesi

take care — Dikkat etmek (Dikkat ediniz!)

take pleasure in — Sevmek, hoşlanmak, hoşuna gitmek.

after school — Mektebi bitirdikten sonra

all the girls — Bütün kızlar

needlework — Dikiş

make an attempt — Bir teşebbüs yapmak

make an error — Bir hata yapmak

Grammar:

Türkçedeki gibi ingilizcede de iki hal sigası vardır ki türkçede bunların birisine muzari, diğerine hal denir ve çok şükür bunlar her bakımdan türkçe ve ingilizcede birbirlerine benzerler. şimdiye kadar gördüğümüz siga muzari (ingilizce ismi: basit hal) sigasiydi. Buna göre «*I do*» türkçedeki «yaparım» ifadesine tekabül ediyordu. Asıl hal sigası ise «yapıyorum» şeklindedir ki bunun ingilicesi «*I am doing*» *(ay em duin)* dir ve halen o işi yapmakta olduğumuzu gösterir.

Maamafih türkçede «yaparım» şekli istikbale ve bütün zamanlara aid hareketleri de ifade edebilir. Meselâ «yarın bize gelir misiniz?» sualine «gelirim» cevabını veririz ki bu istikbale aid bir harekettir.

Türkçedeki hal sigasının ingilizceye tatbiki «*to be*» fiilinin hal sigasını almak ve buna ilâveten asıl fiilin sonuna «*ing*» lâhikası ilâve etmekle yapılır.

Meselâ *take* fiilinin hal sigası şöyledir:

I am taking
You are taking
he is taking
She is taking
it is taking
We are taking
You are taking
they are taking

Bunun gibi «*go*» fiilinin hal sigası:

I am going

Come fiilinin hal sigası ise

I am coming

Get filinin hal sigası

I am getting'tir.

Text:

At school we get teaching of different sorts. Now are learning woodwork. I am making a box. I put two bits of wood together and make a join with small nails. I put the nails in with a hammer. Those screws are for the lock of my box. I will put the lock on after the cover. Then I will giwe the box a coat of paint and it will be complete. I will put my pencils in my box. That is how I will keep my pencils safe from the other boys.

You are making a picture - frame. The glass for it is on the floor. Take care! Do not put your foot on it. If you do, the glass may be broken and you will get a punishment. And the destruction of the glass may not be all the damage. You may get your foot cut in the smask and theu your father will take you to the hospital.

The boys take great pleasme in woodwork, but all the girls are learning needlework. The women are teaching the girls. They are all together on a low stage at the end of the room. The girls have cushions for seats. They make curtains. The women make ornaments for the ends of the curtains with threads of bright colours. The girls are making folds at the sides of the curtains and are putting stitches in. If their stitches are not small enough, the women make the girls do the work again. Some girls may make a great number of attempts befor they do good work. But girls who have an interest in their work and give attention to what the women do will ont make any bad errors.

İçki aleyhtarları

(Baştarafı 5 inci sayfada)

sine gidemez. Netice itibarile cemiyet böyle istenilen mevhum bir seviyeye erişmiş olsa bile içki tahribatının önüne geçilemez. Ve onu usulile içmek gibi umumî bir haslet yaratılamaz. Hakikati böyle bir âtiden beklemiye ne hacet... Bugün bile kültür ve seviyece hatırı sayılan ve bu iptilâ yüzünden mahvolmuş kimselerin sayısı her halde az değildir. Koca medenî Amerika sosyetesi böyle bir seviyeyi hâlâ kazanamadığı için midir ki içki yasağına kalkıştı ve gene böyle bir seviyeye ulaştığı için midir ki men'ine muvaffak olamadı?

İçkilerin tesir derecesini azaltmak suretile de bunun vahametini önlemek imkânsızdır. Böyle bir tedbire karşı içenlerce ahnacak mukabil tedbir bu defa içkiyi fazlasile içmek ve beklenilen tesiri bu suretle iade etmektir.

Rakı, votka ve buna mümasil ağır dereceli içkiler kat'iyen menedilmelidir.

İnhisar idaresinin hazineye bu yoldan getirdiği varidat başka yollardan temin edilmelidir.

İçkinin men'ile kaçak başlar, müdafaası hazindir. Hazindir, çünkü hükûmetimiz, kanunlarımız, onu tatbik edebilecek memurlarımız vardır.

Bu işle Amerika bile başa çıkamadı diyenler var. Biz Amerikalı değiliz. Türküz. Meclis kürsüsünde söz söyliyenler de Türk saylavlarıdır. Bazı noktalarda hareketlerini örnek ittihaz ettiğimiz o medeniler de biraz bizi taklid etsinler Müstakil bir devletiz. Görüş, duyuş ve kararlarımız müsbet ve irade. kendi millî benliğimizde tecelli ettikten sonra varsın icraatımız da müstakil olsun.»

● ***Bursa okuyucularımızdan Kemal Günç:***

«— İçkinin bir yasakla kaldırılmasından evvel yapılacak birçok işler vardır. Her şeyden önce; gençlik arasında bu âfetin menfi propagandalarına başlamak lâzımdır. Bu hususta mekteblerin, Halkevlerinin başlı başına birer rol oynıyacaklarına kaniim.»

Askerlik işleri

337 doğumlu ve bunlarla muayeneye tâbi kısa hizmetlilerin yoklamaları

Beykoz Askerlik Şubesinden:

1 — 337 doğumluların ve sıhhî sebeblerinden dolayı ertesi seneye terk edilen diğer doğumluların ve bu doğumlularla muameleye tâbi kısa hizmetlilerin son yoklamaları aşağıdaki tarihlerde yapılacaktır.

2 — Mükellefler nüfus cüzdanlarını ve sıhhi sebebleri dolayısile ertesi seneye terkedilenler nüfus cüzdanlarile birlikte raporlarını da beraber getireceklerdir.

Liseyi bitirmiş daha yüksek mekteblere girmemiş okurlar da son yoklamalarını zamanında yaptıracaklardır. Senesi içinde daha yüksek okula girerek vesika getirecekler idare heyeti kararile ertesi seneye bırakılacaklardır. Hâlen bir okula devam eden okurlar fotoğraflı ve pulsuz mekteb vesikalarını da beraber getirmeleri lâzımdır. Bütünlemeye kalan okurların imtihanlarını 2 ay içinde ikmal ederek geçtikleri sınıfa göre mekteb vesikalarını getirmeleri icab eder.

3 — Yoklamaya gelecek bütün mükellefler 2 aded büyük dosya zarfı ve 3 vesikalık fotoğraf beraber getireceklerdir.

Yoklama günleri:
9/7/941 Çarşamba
11/7/941 Cuma
14/7/941 Pazartesi
16/7/941 Çarşamba
18/7/941 Cuma
21/7/941 Pazartesi

★

Eminönü Askerlik Şubesinden:

1 — 337 doğumlu ve bu doğumlularla muameleye tâbi (okurlar, sıhhî sebebden dolayı bu doğumlularla terk edilmiş) olanların son yoklamaları 1 Temmuz 941 tarihinde başlıyarak 30 Ağustos 941 tarihinde sona erecektir.

2 — Yoklamaya gelecekler nüfus cüzdan mekteb vesikasile muayyen günlerde saat 9 dan 12 ye kadar şubemizde toplanacak askerlik meclisinde yoklamalarını yaptıracaklardır.

3 — Yoklamaya gelecekler aşağıda yazılı günlerde gelmeleri lâzımdır.

A — Eminönü merkez nahiyesi 2, 4, 8 Temmuz.

B — Kumkapı nahiyesi 10, 14, 16 Temmuz.

C — Alemdar nahiyesi 18, 22, 24 Temmuz.

D — Beyazıd nahiyesi 28, 30 Temmuz.

E — Küçükpazar nahiyesi 4, 6 Ağustos.

4 — Temmuz ve Ağustos ayların da bilâmazeret yoklamalarını yaptırmayanlar 1111 numaralı askerlik kanununun 84 ve 85 inci maddeleri hükümlerine tâbi tutulacaklardır.

★

Sakat eratın yoklamaları

Eminönü Askerlik Şubesinden:

Görülen lüzum üzerine sakat eratın muayeneleri yapılmaktadır.

Bu muayeneler için tayin edilen müddet dolmak üzere olduğundan raporlarında veya nüfus cüzdanlarında sakat, silâhsız ve gayrimüsellâh kayıdları bulunanların acele nüfus cüzdan ve 2 kıt'a fotoğraflarile şubeye müracaatları ilân olunur.

★

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinden:

1 — Sakat, daimî sakat, ağır sakat, hafif sakat, gayrimüsellâh, silâhsız olanların hastaneye gönderilerek muayenelerine devam edilmektedir. Haziran 941 nihayetine kadar bu vaziyette olanların ikişer aded fotoğraf nüfus hüviyet cüzdanları ve varsa ellerindeki raporla şubeye müracaatları.

2 — Bundan başka çürük, daimî çürük, ihraç olanların da vaziyetleri tetkik edilmek üzere raporlarile şubeye gelmeleri.

3 — İhtiyat eratın yoklamasına Haziran nihayetine kadar devam edilecektir. Gelmiyenlerin de bu tarihe kadar yoklamalarını yaptırmaları.

★

Beyoğlu Yerli Askerlik Şubesinden:

1 — 337 doğumlular ve bu doğumlularla muameleye tâbi diğer doğumluların son yoklamasına (1/Temmuz/941 tarihinde başlanacak ve 1/Ağustos/941) de hitam bulacaktır.

2 — Yoklama ayın tek günlerinde sabahleyin saat 8 buçuktan akşam saat 6 ya kadar devam edilecektir. (Cumartesi, Pazar günleri hariç.)

3 — Yoklama aşağıda gösterildiği üzere nahiye nahiye yapılacaktır:

A — 1 : 7 Temmuz 941 de Beyoğlu merkez nahiyesi.

B — 8 : 15 Temmuz 941 de Taksim nahiyesi.

D — 16 : 22 Temmuz 941 de Galata nahiyesi.

C — 23 : 31 Temmuz 941 de Kasımpaşa nahiyesi.

E — 1 : 7 Ağustos 941 de Hasköy nahiyesi.

F — 8 : 15 Ağustos 941 de Şişli nahiyesi.

G — 16 : 22 Ağustos 941 de Kemerburgaz nahiyesi.

H — 22 : 31 Ağustos 941 de kısa hizmetlilerin yoklaması.

Bu ilân davetiye mahiyetindedir. Temmuz ve Ağustos ayları içinde bilâmazeret yoklamasını yaptırmıyanların 85 inci maddeye tâbi tutulacakları ilân olunur.

★

Üsküdar Askerlik Şubesi Başkanlığından:

312 - 332 dahil doğumlulardan raporla silâhsız hizmete ayrılmış ve sakat raporile henüz silâh altına alınmamış ve gruplara ayrılmamış olan sakatların yeniden sıhhî muayeneleri yapılacağından birer fotoğrafla ve nüfus cüzdanlarile şubeye müracaatları ilân olunur.

Hikâye: Paylaşma

(Baştarafı 5 inci sayfada)

baban var mı?. Yoksa şurada burada mı geceliyorsun?.

— Ben mi?. Hiç işte.. Annem koleradan öldü. Ben şimdi teyzeme gidiyorum.

— Öz teyzen mi?

Akrabaları hakkında, her halde, yüksek bir kanaate sahib bulunan çocuk:

— Kim, teyzem mi diye sordu? Ne münasebet?... Bu, aksi,sarhoş karının biri.

— Dövüyor mu?

— Hem de nasıl!... Öyle bir pataklıyor ki... Eline ne geçerse..

Muhatabı onu teselli etti:

— Bu hep böyledir..

Dar bir sokağa saptılar ve evlerin gölgesinden yürüyerek ağır adımlarla yollarına devam ettiler. Etraf ıssız ve karanlıktı. Bir yerlerden gelen bir araba gürültüsü, küstahça, gecenin hazin sessizliği içine yayıldı.

— Baban var mı?...

Çocuk alâkasızca cevab verdi:

— Ben babasız doğdum.

Yolculardan büyüğü, biraz hazin, biraz da alaycı bir eda ile:

— Ya, dedi. Maamafih bu olagan bir şeydir. Buna sık sık rastlanır. Bak, bizim oda hizmetçisi de bir oğlan doğurmuştu. halbuki çocuğun babası yoktu. Babasız çocuk olur mu imiş?. Nerede çocuğun babası?. Anlarsın ya, caf-cif!.

Çocuk sessizce gülümsedi. Biraz sustuktan sonra düşünceli bir eda ile:

— Bizim sokakta babasız doğmuş birçok çocuklar var, dedi.

Sonra, büyük bir adam edasile, biraz da hayasızca ilâve etti:

— Bu her halde bütün annelerinin serbest bir hayat sürmelerinden ileri gelmiş olsa gerek.

— Doğru!. Ya sen hangi sokakta oturuyorsun?.

— Ben mi?. Polevaya sokağında. Ya sen?.

— Hangisi daha iyi ise ben orada otururum. Kardeş, benim evim yok. Vardı, amma dün beni kapı dışarı ettiler.

Çocuk başını kaldırdı ve muhatabının yüzüne bakarak yavaşça sordu:

— Ya sen kimsin?

— Ben, kardeş, uşaktım, mükemmel bir uşaktım! Dolgun bir aylık alıyordum. Fakat rahat bana battı. Bu işe dört elle sarılacağıma, işi sarhoşluğa vurduk. Her halde can sıkıntısından olacak. Başka bir sebeb yok. Vurduk içkiye... Vurduk içkiye... Ve işte böyle mahvolduk. Çok içtim. Bak, benden ibret al.

Çocuk susuyordu. Her halde, bu hikâyeden nasıl bir ibret dersi alınabileceğini düşünüyordu. Muhatabı da susmuştu.

Beş on adım böyle yürüdüler.

Eski uşak, birdenbire, yavaş ve ricakâr bir sesle:

— Küçük!.

Diye, seslendi. Fakat her nedense sözünü tamamlamadı.

Ağır ağır ve düşünceli bir eda ile yürümekte olan çocuk, başını kaldırarak:

— Ne var?. diye cevab verdi.

— Bana bak küçük, bana bir sadaka versene? Ha?...

Çocuk kuru bir kahkaha atarak:

— Açık göze bak, dedi!...

Sonra, yol arkadaşından biraz uzaklaşarak, bir kenara çekildi. Kirpi gibi büzülmüş bir halde, hamalların dinlenmesine mahsus bir taşın üzerine abanarak ve dirseklerini oraya dayayarak müstehzi bir itimadsızlıkla arkadaşına bakmağa başladı.

Arkadaşı da durdu. Ve. nedense, başındaki yırtık kasketi düzelterek, sözüne devam etti:

— Fakat düşün bir kere azizim.. Elindeki paralarını o zalim teyzene vereceksin!... O bunlarla ne yapacak ... Tabiî hepsini içkiye verecek. Dayağa gelince, tabiî seni gene pataklıyacak!. İyisi mi, sen ondan önce davran ve ona bir fenalık yap!. Halbuki ben, yiyecek satın alır, sonra, meselâ, üç kapiklik te içki içerdim.

Eski uşak, sesi titriyerek sözünü bitirdi:

— Çoktandır. kardeş, içmedim. Çoktandır ağzıma bir damla bile sokmadım.

Çocuk birdenbire adamdan uzaklaştı ve sokağın karşı tarafına geçti. Çocuk, sivri kanburunu çıkararak ve kemik hastalığından eğrilmiş bacakları üzerinde topallıyarak fener ışıklarının tesir sahası dahiline girince, kaldırımların üzerine siyah ve çirkin bir gölge uzandı, uzandı ve ... âdeta rutubetli toprak tarafından eritilerek içine alınmış gibi, kayboldu.

Çocuk, yaya kaldırımı üzerinde durdu ve boynunu uzatarak arkasından bakmakta olan uşağa bir göz attı.

Sokağın içinden:

— Veriyor musun?

Diyen ümidsiz, acıklı ve ürkek bir ses yükseldi, yükseldi ve... Körlerin gözlerindeki fersiz bakışları andıran ışıklı pencere lekelerile, ve soğuk bir eda ile birbirine bakmakta olan ağır binaların arasında kayboldu.

Uşak da, müteredd bir eda ile, yolun karşı tarafına geçmeğe başladı.

Küçük kanbur, adanın sözlerine karşılık, düşünceli düşünceli:

— Az para götürürsem, dedi, beni adamakıllı pataklar.

Uşak, âdeta fısıltı halinde:

— Canım, dedi, senden çok para istemiyorum. Bana beş kapik versen kâfidir. Üç kapikle kafayı çeker, iki kapikle de ekmek alırdım... Olmaz mı?...

Kanbur, ellerini yüzüne doğru götürerek ısrarla onlara bakmağa başladı. Kendi kendine bir şeyler fısıldıyordu.

Bakır paraların birbirine çarpmasından mütevellid bir ses duyuldu:

— Beş... Üç... Sekiz... İki... Haydi yarı yarıya bölüşelim!... Kaltağın Allah belâsını versin! Öfkesinden çatlasın!. Nasıl olsa dayağı yiyeceğiz!

Kanbur, elini uzatarak, memnuniyetle:

— Al bakalım, dedi, on bir kapik iyi mi?...

Uşak sevinçle ve utançla söyleniyordu:

— Sen ne kadar iyisin! Bu benim için âdeta bir bayram oldu. Teşekkür ederim, kardeş!. Yaşa bevallahi!... Şimdi ben beş kapikle iycie bir kafayı çekerim.

Uşak birdenbire tuhaf bir şekilde eğildi ve âdeta karnına şiddetle vurmuşlar gibi yerinden fırladı.

Kanbur, ondan uzaklaşarak bir kenara çekildi. Fakat uşak, zıplıyarak artık gözden kaybolmuştu.

Kanbur onun arkasından baktı. Ve ayni sokağın içinde, uşağın gözden kayboldüğü istikametin aksi bir istikamette yürümeğe başladı.

Az sonra o da, sokağın karanlığında gözden kayboldu.

Sokak karanlık ve tenha idi. Büyük beyaz evler. gene ayni soğuk ve alâkasız tavırla, birbirlerine, kör ve camdan gözlerle bakıyorlardı.

Etrafta her şey sessiz ve hüzünlü idi.

Hasan Âli Ediz

İçki taraftarları

(Baştarafı 5 inci sayfada)

sun» derdi.

Rahmetli hocanın bu sözü ne kadar doğru ve yerindedir. Bu tarzda içtiğim için, alkolü faydalı bir unsur telâkki ederim.

İçkinin kaldırılması, neş'esizlik doğuracaktır kanaatindeyim.»

EDEBİYAT

(Baştarafı 2 nci sayfada)

rülmüyor denebilir. Nihayet bu, hayatın her meslekte ve her sahada tecelli edebilecek acı bir hakikatidir. Bunu bu derece romantikleşmek doğru mudur?

Tekrar ediyorum, ihtimal bu hikâyeyi böyle düşünerek tenkid etmek kabildir. Fakat, Edebiyatı Cedide görüş ve duyuşunun tam bir makesi olan bu sayfaları bilhassa bu cihetten tipik bir devir tahlili olarak görmek de pekâlâ mümkündür ve belki böyle bir telâkki, diğerinden daha doğrudur.

Sonra muharririn bu eski hikâyelerinde, şark ve garbı karşılaştırmak istiyen düşünceler de hâkim olmamış değildir. Meselâ dört aristokrat kızın piyanosuna karşı o kızların köşküne sığınmış olan fakir akraba kızı Melihanım utu gibi... O piyanoya karşı bu utu müdafaa ederken, müellif, her hal de millî saza bir kıymet verdirmek istemiştir. Amma bilmem, bugün buna ne derler? O zaman ut millî bir saz olarak tebcil edilirken bugün piyanoyu da kimsenin yadırgadığı yoktur. Demek oluyor ki, her hangi tarafından yoklasak, bu hikâyelerin içindeki bazı ufak tefek pasajlarda bile maziye aid bir takım intıbaların - bugün değişerek karşımıza çıkan akislerini bulmaktayız.

Bu uzun hikâyenin sonunda, fakir kızın aşkı, hatıratını yazan gencin kalbini dolduruyor; fakat bu defa da genç kız bunu bir merhamet duygusu sayarak kendisinin de sevdiği delikanlıya kat'î emrini veriyor: «Git buradan...»

Tek başına bu emir ve bu emre itaat bile, tam manasile bir Leylâ ve Mecnun finali değil midir? O halde, zamanına göre bütün bu hikâyeleri vaktile nasıl fazla garbli bulmuşlar, bunu bugün bir türlü kavrıyamıyorum.

Hikâyelerin içinde «Yırtık mendil», «Osmanlı gazası», «Ferhunde kalfa» gibi vaktile de çok beğenilmiş ve cidden okunması zevk veren parçalar var. Maamafih bunların ayrı ayrı tetkiki bir makalenin sütunlarına sığamaz. Ustadın eserini ancak yudum yudum tadanlardır ki bu tahlilin fazlasını kendi zevklerile ve kendi köşelerinde yaparlar. Bu da, hepimize zevk verecek edebî bir ziyafettir.

Halid Fahri Ozansoy

Balıktan zehirlenerek öldü

Evvelki gün Erenköyünde küçük bir çocuğun ölümile netice lenen bir zehirlenme vak'ası olmuştur.

Erenköyünde Sahrayicedid caddesinde oturan Sultana adında bir kadın evvelki gün 1,5 yaşlarındaki çocuğu Raşelle birlikte öğle yemeğinde balık yemişler, bir müddet sonra zehirlenme alâimi göstermişlerdir.

Celbolunan sıhhî imdad otomobilile Haydartaşa Nümune hastanesine kaldırılan kazazedelerden Raşel az sonra ölmüştür.

RADYO

CUMA 20/6/1941

7.30 Saat ayarı, 7.33 Hafif parçalar (Pl.), 7.45 Ajans haberleri, 8.00 Uvertür ve entermezzo'lar (Pl.), 8.30. 8.45 Evin saati.

12.30 Saat ayarı, 12.33 Oyun türküleri, 12.45 Ajans haberleri, 13.00 Karışık müzik (Pl.), 13.15 Saz semaileri, 13,30 Karışık müzik (Pl.).

18.00 Saat ayarı, 18.03 Fasıl sazı, 18.30 Ziraat takvimi ve Toprak Mahsulleri Borsası, 18.40 Radyo Swing orkestrası, 19.00 (İktısad saati), 19.15 Yeni film müzikleri (Pl.), 19.30 Saat ayarı ve Ajans haberleri, 19.45 Klâsik müzik, 20.15 Radyo gazetesi, 20.45 Saz eserleri, 21.00 (Memleket postası), 21.10 Temsil, 22.00 Radyo salon orkestrası, 22.30 Saat ayarı, Ajans haberleri, borsa, 22.45 Radyo salon orkestrası, 23.15 Dans müziği (Pl.).

İstanbul borsası

19/6/1941 açılış - kapanış fiatları

ÇEKLER

		Açılış ve	kapanış
Londra	1	Sterlin	5.24
New-York	100	Dolar	129.20
Cenevre	100	İsviç. Fr.	29.95
Madrid	100	Peçeta	12.9375
Yokohama	100	Yen	31.1375
Stokholm	100	İsveç Fr.	30.7450
Altın			25.50
24 âyar bir gramlık külçe altın			320

Esham ve Tahvilât

Muamele olmamıştır.

Küçük tasarruf hesapları 1941 İKRAMİYE PLANI

Keşideler: 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 ikramiyeleri

1 aded	2000 liralık	— 2000.— lira		8 aded	250 liralık	— 2000.— lira
3 »	1000 »	— 3000.— »		35 »	100 »	— 3500.— »
2 »	750 »	— 1500.— »		80 »	50 »	— 4000.— »
4 »	500 »	— 2000.— »		300 »	20 »	— 6000.— »

Toprak mahsulleri ofisinden

1 — 941 senesi afyon mahsulü, geçen senelerde olduğu gibi, haşhaş ekimine müsaade edilen sahalarda müessese T. C. Ziraat Bankası şube ve ajansları marifetile müstahsilden mübayaa edilecektir.

2 — Mübayaaya 15 Haziranda başlanacak ve 15 Eylûlde nihayet verilecektir. Bu müddet zarfında afyonlarını Ziraat Bankası şube ve ajanslarına satmayanların, müddetin nihayetinden sonra vukubulacak müracaatları ve serdedecekleri mazeretler kat'iyen kabul edilmiyecektir.

3 — Asgari bir kiloya kadar satışa arzedilen afyonlar mübayaa edilecektir.

Malını bizzat T. C. Ziraat Bankası şube ve ajansına götüremiyenler, köyleri namına veya birleşerek teşkil edecekleri gruplar namına aralarından birini mutemed tayin ederek mallarını bu mutemed vasıtasile teslim edebilirler. Bu takdirde gerek teslim ve tesellümde ve gerekse para tediyelerinde ofis bu mutemedi mal sahibi addedecektir.

4 — Geçen senelerde olduğu gibi bu sene dahi müstahsilden sandık parası, ekspertiz ücreti vesair her ne nam ile olursa olsun hiç bir masraf alınmayacaktır.

5 — Drogist afyonlar bu sene D. A., D. B., D. C. harflerile rumuzlanmak üzere üç sınıfa ayrılacaktır.

Tamamile konaksız olarak ince ve temiz toplanmış renk ve koku itibarile mümtaz vasıflı afyonlar D. A.

12 den fazla morfinli «A» sınıfına ithal edilmiyecek derecede az konaklı ve renk itibarile cazib, yüksek evsaflı kaba afyonlar D. B

12 den az morfinli çok konaklı, yağmur yemiş, rengi bozulmuş düşük vasıflı afyonlar D. C.

Sınıfına ayrılacaktır.

Bu tasnif mıntaka itibarile olmayıp umumidir. Yani bir mıntakanın nisbeten iyi olan afyonu «A» ve daha düşük afyonu «B» ve en kötü afyonu «C» addedilmiyecektir.

Satışa arzedilen afyonlar hangi mıntakanın olursa olsun kalitesine göre yukarıda tarif edilen sınıflardan lâyık olduğu bir sınıfa ithal edilecek ve o sınıfın fiatına tâbi tutulacaktır.

Yoğurulmuş afyonlar D. C. sınıfından addedilecek ve bu sınıfın fiatına tâbi tutulacaktır.

Hileli katıklı afyonlar yumurta ve sütle karıştırılmış dahi olsalar mağşuş addedilecek ve sureti kat'iyede mübayaa edilmiyecektir.

6 — Afyon fiatları geçen sene yapılan zamma ilâveten bu sene de yeniden arttırılmıştır.

D. A. sınıfının beher morfin derecesi 80 kuruş, seksen kuruş.
D. B. sınıfının beher morfin derecesi 65 kuruş, altmış beş kuruş.
D. C. sınıfının beher morfin derecesi 55 kuruş, elli beş kuruş.
Olarak tesbit edilmiştir.

7 — Bu sene mübayaalarında afyon bedelleri ilk tesellümdeki tartılar üzerinden tahakkuk ettirilecek ve ayrıca fire tenzil edilmiyecektir.

Topraktaki şeklini muhafaza etmiyecek kadar sulu ve rutubetli afyonlar kurutulduktan sonra tesellüm edileceğinden, müstahsillerin mallarını kurutmadan evvel satışa arzetmemeleri lâzımdır.

8 — Satışa arzedilen afyonlardan mağşuşları ve eski sene mahsulü olanlar varsa tamamen ayrıldıktan ve kabule şayan görülenler 6 ncı maddede izah edilen sınıflara seçildikten sonra ayrı ayrı tartılacak ve bu tartı üzerinden her mıntaka için seyyanen:

D. A. sınıfına girenlerin beher kilosuna 10.40, on lira kırk K.
D. B. sınıfına girenlerin beher kilosuna 7.80, yedi lira seksen K.
D. C. sınıfına girenlerin beher kilosuna 6.05, altı lira beş K.
hesabile tediyat yapılacaktır.

Bu suretle teslim edilen afyonların lâboratuarında yapılacak tahlil ve ofisin merkez deposunda yapılacak nihai muayenesinden sonra 6 ncı maddede yazılı her sınıfın beher morfin derecesi fiatı üzerinden tahakkuk edecek bedellerine nazaran afyon teslim eden müstahsillerin alacağı tezahür ettiği takdirde bu para yine kat'i tesellümü müteakib Ziraat Bankası şube ve ajansları tarafından alâkadarlarına prim olarak ödenecektir.

9 — Eski sene mhsulü Droğist afyonlar mübayaa edilmiyecektir.

10 — Soft afyonlar, afyonun rengi, içime elverişli olması vesair mümeyyiz vasfına nazaran, bu mıntakaya gönderilen ofis eksperinin muayenesi neticesinde tesbit edeceği kilo fiatı üzerinden soft mıntakalarında yine T. C. Ziraat Bankası şube ve ajansları tarafından mübayaa edilecektir.

11 — Tabiaten düşük morfinli veya yüksek morfinli mıntakalar için tasnif ve kıymet takdirinde mıntakavi bir tefrik gözetilmiyeceğinden ve mahsul hangi mıntakadan olursa olsun kalitasına nazaran gireceği sınıfın fiatına tâbi tutulacağından müstahsillerin bir mıntaka mahsulünü başka bir mıntakaya nakletmek külfetini yüklenmemeleri tavsiye olunur. (3231-4573)

M. M. Vekâletinden

Konya askerî orta okuluna talebe alınıyor

1 — 1/Eylûl/941 de başlıyacak 941-942 ders yılı için Konya Askerî Ortaokulunun her üç sınıfına da talebe alınacaktır.

2 — İstekli talebenin Türk ırkından olması kendisinin ve ailesinin kötü hal ve şöhret sahibi olmaması, sıhhî muayenede sağlam çıkması ve yapılacak seçme sınavında da kazanması şarttır.

3 — Her ne sebeble olursa olsun tahsili terkedenler, yaşını büyültmüş veya küçültmüş olanlar, kendi okullarında sınıf geçme sınavlarında ipka veya bütünlemeye kalanlar, yaşları, boyları ve ağırlıkları askerî liseler ve ortaokullar talimatındaki hadlere uygun olmıyanlar kabul olunamaz.

4 — İsteklilerin 10/Haziran/941 den itibaren bulundukları yerlerde askerlik şubelerinden diğer kaydi kabul şartlarile müracaat yollarını öğrenmelerini ve buna göre de kaydi kabul kâğıdlarını en geç 10/Ağustos/941 tarihine kadar askerlik şubeleri yolile Konyadaki Askerî Ortaokul müdürlüğüne göndermeleri ilân olunur. «4435»

Parke kaldırımı yaptırılacak

Siirtte Kurtalan yolu kontrol amirliğinden

1. — Siirt - Kurtalan yolunun Sırt mebdeinden itibaren 600 metrelik kısmın parke kaldırım inşaatı 30/6/941 tarihine müsadif Pazartesi günü saat «12» de Kurtalan yolu kontrol âmirliğinde müteşekkil komisyon tarafından ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2. — Keşif bedeli 20088 lira ve muvakkat teminatı 1506 lira 60 kuruştur.

3. — Taliblerin teminat mektub veya makbuzlarını ve haleden en az 3 gün evvel Siirt vilâyetine müracaat ederek bu iş için alacakları fennî ehliyet vesikalarını hamilen 2490 No lu kanun hükümlerine tevfıkan hazırlıyacakları teklif mektublarını ihale günü saat on bire kadar kontrol âmirliğine tevdi etmeleri.

4. — Bu işe aid keşif ve şartnameyi hergün Diyarbakır Nafia Müdürlüğünde ve Siirtte kontrol âmirliğinde görebileceklerdir. «3033» «4307»

Birçok Genç Kızlar Ve Genç Kadınlar

Gençliklerine mağrur olarak güzelliklerinin temadisini mümkün kılacak olan yüz tuvaletine bigâne kalmışlardır. Kadında dikkat edilmesi pek mühim olan nokta: Cildin incelik ve taravetini ebediyen muhafazadır.

Seneler, binbir vazife içinde çalışan ve yorulan genç kadınların biâman düşmanıdırlar. Bedenî ve dimağî yorgunlukların neticesi guddeler elâstikiyetini kaybederler ve cildde (Leke) diye tavsif edilen avarızı (Rüzgâr ve güneşin de tesirile) husule getirirler. İşte bu gibi halâtta ve bu gibi avarize karşı **Krem Pertev**; terkibinin kuvvet ve kudreti sayesinde cildi besler ve harabiden kurtarır.

Yüz binlerce kadının tecrübe ettiği ve sevdiklerine tavsiyeden hali kalmadığı Krem Pertev ile günde yapılacak 3 - 5 dakikalık bir masajın ne gibi harikalar yarattığını pek kısa bir zamanda siz de muterif olacaksınız. Krem Pertev'in yarım asırlık beynelmilel şöhreti asılsız değildir. Ondan istifade ediniz.

Devlet Demiryolları İşletme U. M. den:

Ankara hastahane ihtiyacı için yaptırılacak poliklinik binası ile Fişekhane istasyon binası inşaatı kapalı zarf usulile ve vahit fiat üzerinden eksiltmeye konmuştur. İnşaatta döşeme ve lentolar için muktazi raylar idare tarafından verilecektir.

1 — Bu işin muhammen bedeli 70 000 liradır.

2 — İstekliler bu işe aid şartname vesair evrakı Devlet Demiryolları Ankara ve Sirkeci veznelerinden 350 kuruş mukabilinde alabilirler.

3 — Eksiltme 4/7/941 tarihinde Cuma günü saat 16 da Ankarada Devlet Demiryolları yol dairesinde merkez birinci komisyonunca yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin teklif mektubları ile birlikte aşağıda yazılı teminat ve vesaiki ayni gün saat 15 şe kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

A — 2490 sayılı kanun ahkâmına uygun 4750 liralık muvakkat teminat.

B — Bu kanunun tayin ettiği vesikalar.

C — Bu işe mahsus olmak üzere Münakalât Vekâletinden alınmış ehliyet vesikası.

Ehliyet vesikası için ihale tarihinden en az sekiz gün evvel bir istida ile Münakalât Vekâletine müracaat olunması. (3283-4682)

★ ★

Muhammen bedeli (13000) lira olan 20000 kilo külçe kurşun (24/6/941) Salı günü saat (15) on beşte Haydarpaşada Gar binası dahilindeki komisyon tarafından kapalı zarf usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (975) liralık muvakkat teminat, kanunun tayin ettiği vesikalarla tekliflerini muhtevi zarflarını ayni gün saat (14) on dörde kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler Komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (4331)

★ ★

Muhammen bedeli (19351,95) lira olan kırk üç kalem takım çeliği uçları 5/8/941 Salı günü saat (15,30) da kapalı zarf usulü ile Ankarada İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin (1451,40) liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve tekliflerini ayni gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılacaktır. (4344)

İzmir Defterdarlığından

Enver Tekandin milli emlâk satış bedeli borcundan dolayı haczedilen Alsancak Atatürk caddesinde kâin 364 sayılı ve 17500 lira kıymetindeki otel binası 21 gün müddetle müzayedeye çıkarılmıştır. Talibierin 15 Temmuz 941 Salı günü saat 15 de vilâyet idare heyetine müracaatları. (2170 - 4764)

RİDA DİŞ SUYU

Dişlerinizi muhafaza etmek isterseniz, sabah ve gece yatarken **RİDA** diş suyu mahlûlü ile dişlerinizi fırçalayınız, akabinde gargarasını yapınız.

ZAYİ — Çankırı Askerlik Şubesinden aldığım terhis tezkeremi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Kantarcılarda Kutucular hanında Tar Ahmed oğ'u Ahmed oğlu Ali Doğan

Çok acele satılık çiftlik

Antalyada şehre çok yakın bulunan Kepez altındaki mezru arazisi ve mahsuldar zeytinliği bulunan Duacı çiftliği çok acele satılacağından taliplerin Feniike telgraf muhabere memuru Bay Cevdet Doğana müracaatları.

ZAYİ — 935 yılında Gelibolu ortaokulu üçüncü sınıfından aldığım tasdiknamemi zayi ettim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Ortaokul 3 üncü sınıfından No. 147 Mehmed Oğ. Eyüb Sabri Güven

SANİN Diş Macunu ile

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız

Yemeklerin kırıntıları, salyanın ifraz ettiği mikroplar, dışardan alınan muzır mevat karşısında dişler ve diş etleri eğer mütemadiyen temizlenmezse bozulmıya, çürümiye mahkûmdur. Çürük dişler, mide ve barsak ihtilâtlarından zatürreeye kadar her nevi hastalığa yol açabilir.

SANİN

DİŞ MACUNU İLE

Muhakkak sabah, öğle ve akşam ve her yemekten sonra günde 3 defa fırçalamak şartiyle

Ziraat san'atları enstitüsüne bir asistan alınacak

Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Ziraat San'atları Fakültesi Ziraat San'atları Enstitüsüne 35 lira asli maaşla ikinci sınıf bir asistan alınacaktır. Bu mevki için isteklilerin aşağıdaki şartları haiz olmaları lâzımdır.

1 — Ziraat Fakültesinden asgari iyi derece ile diploma almış bulunmak

2 — Bir ecnebi dili iyice bilmek.

3 — Mecburi askerî hizmetini yapmış olmak ve azami 30 yaşını geçmemiş bulunmak.

4 — Ziraat teşkilâtında en aşağı bir sene çalışmış olmak.

Bu şartları haiz istekliler Ziraat San'atları sahasile bir ecnebi dilinden imtihana tâbi tutulacaklardır. İmtihan 28.6.941 Cumartesi saat 10 da Ziraat San'atları Enstitüsünde yapılacaktır.

Taliblerin imtihandan evvel tercümeihalleri ve diğer müsbit evraklarile Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğüne müracaatları ve imtihan saatinde Enstitüde isbati vücud etmeleri ilân olunur. (4634)

Ankara Valiliğinden

1 — Ankara - K. Hamam Gerede yolunun 119 + 970 — 124 + 607 inci klm.leri arasında yapılacak «4 + 637» klm. tulündeki tesviyei türabiye ve şose inşaatı 3/7/941 tarihine rastlıyan Perşembe günü saat 16 da vilâyet daimî encümeninde ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Keşif bedeli «70327» lira «31» kuruş muvakkat teminatı «4766» lira «37» kuruştur.

3 — Taliplilerr:

a — Muvakkat teminat veya makbuzları

b — Ticaret odası vesikalarını

c — En az «70 000» liralık bu kabil şose inşaat işini yapmış olduklarını isbat edecek vesikalarını ve talib, mühendis veya fen memuru olmadığı takdirde bir fen adamı ile bu işin nihayetine kadar teşrikî mesai edeceklerine dair nöterlikten musaddak vesikalarını bir istidaya raptan vilâyete müracaat ederek bu vesika istinaden alacakları fennî ehliyet vesikalarını teklif mektubları ile birlikte ihale günü saat «15» de vilâyet daimî encümenine tevdi eylemeleri ve bu işe aid keşif ve şartnameyi hergün nafıa M.tine görebilecekleri. «3269 - 4681»

M. M. Vekâletinden:

1 — Kırıkkale San'at Gedikli, Ankara Musiki Gedikli, Merzifon Gedikli Ortaokullarının yalnız birinci sınıflarına ve Kayseri Gedikli Ortaokulunun her üç sınıfına 941 Eylûlünde başlıyacak 941 - 942 ders yılı için talebe alınacaktır.

2 — İsteklilerin Türk ırkından olması, kendisinin ve ailesinin kötü hal ve şöhret sahibi olmaması, sıhhî muayenede sağlam çıkması ve yapılacak seçme sınavında muvaffak olması şarttır.

3 — Tahsillerini iki seneden fazla terketmiş olanlar, yaşını büyültmüş veya küçültmüş olanlar, yaşları, boyları ve ağırlıkları askerî lise ve ortaokullar talimatındaki hadlere uygun olmıyanlar kabul olunmaz.

4 — İsteklilerin 10/Haziran/941 den itibaren bulundukları yerlerde askerlik şubelerinden diğer kaydi kabul şartlarile müracaat yollarını öğrenmelerini ve buna göre de kaydi kabul kâğıdlarının en geç 10/Ağustos/941 tarihine kadar askerlik şubeleri yolile girmek istedikleri okulların müdürlüklerine göndermeleri ilân olunur. (35-4445)

İstanbul Fiat Mürakabe Komisyonundan

76 numaralı ilân: İlân tarihinden itibaren büyük baş yaş mezbaha derisinin kilosu azami 85 ve bunların salamuralarının da kilosu azami 100 kuruştur. (4920)

Ankara Valiliğinden

Ankara - İstanbul yolunun 27 + 800 — 32 + 800 üncü klm.leri arasında 5 kilometre şosenin esaslı bir surette tamiri işi 3/7/941 tarihine tesadüf eden Perşembe günü saat 15.30 da ihalesi yapılmak üzere kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

Keşif bedeli «22538» lira muvakkat teminatı 1690 lira 35 kuruştur.

Taliplerin teminat mektub veya makbuzları, ticaret odası vesikaları ve ihale gününden en az üç gün evvel vilâyette istida ile müracaat ederek bu iş için alacakları fennî ehliyet vesikalarile birlikte yukarıda adı geçen günde saat 14 30 za kadar teklif mektublarını daimî encümen riyasetine vermeleri. Bu işe aid keşif ve şartnameyi hergün nafıa müdürlüğünde görebilecekleri. «3268» «4680»

Son Posta Matbaası: Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeç

SAHİBLERİ: S. Ragıp EMEÇ. A. Ekrem UŞAKLIGİL